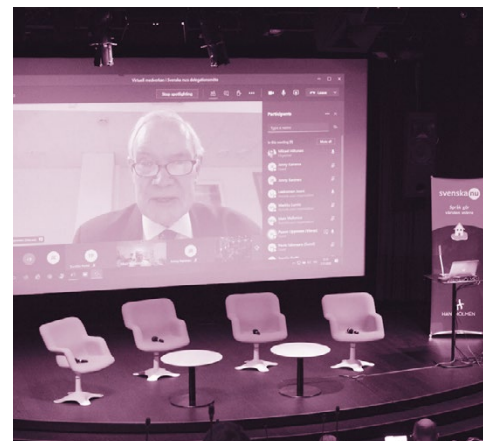

svenska **nu**

Verksamhetsberättelse år 2020

**våga
uppleva
svenska**

nu

HANAHOLMEN

svenska **nu**

Nätverket Svenska nu koordineras av
Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland

www.svenskanu.fi | svenskanu@hanaholmen.fi
Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland
Hanaholmsstranden 5, 02100 Esbo | +358 400 605 565 | www.hanaholmen.fi

facebook.com/svenskanu

twitter.com/svenskanu

instagram.com/svenskanu

Innehållsförteckning

Förord	2	Musik	26
Pedagogisk verksamhet	3	Nordiska Band	27
Svenska nu:s verksamhet år 2020 i siffror	4	Nordisk film	28
Utvärdering av kvalitativa effekter	6	Podcast	29
Feedback och uppföljning	8	Samhällelig verksamhet	29
Fysiska skolbesök	12	Påverkansarbete i regionerna	30
Virtuella workshops och föreläsningar	15	Eget språk	30
Lärofortbildning och mässor	18	Styrgrupp och delegation	31
Webbinarier	19	Kommunikation	34
Material för distansundervisningen	20	Mediasynlighet	34
Kulturprogram och nordisk verksamhet	23	Sociala medier	35
Kulturturen	23	Hemsidan	37
Barnevenemang på Sveriges ambassad	25	Citat	38
Teater	25	Tack	40

Foto: Kolonien foton pärmen och s.27: Olof Grind. Pärmen och s.26 Barnens Estrads föreställningar: Henrik Zoom. Pärmen och s.14: Lars Kastilan. Nere på s.25: TeaterTaimine. S.28 "Monica Z", "En komikers uppväxt": SF Studios. Bakpärmen "And then we danced": Cinema Mondo. S.16: Kolmården, Parks and Resorts. Bakpärmen: Skansen. Övriga foton: Svenska nu.

Förord

Ar 2020 var ett exceptionellt år för skolorna och för Nätverket Svenska nu. Fram till medlet av mars förverkligades programmet som planerat med skolbesök, teaterturnéer, Kulturturen och bl.a. en aktiv närvaro under Educa-mässan. Det nya läromaterialet Vetamix: högtider, som utvecklades i samarbete med Svenska Yle, lanserades i januari.

Efter att Covid19-epidemin bröt ut i Finland och myndigheterna införde restriktioner, var Svenska nu tvungen att anpassa sin verksamhet och inhibera planerade skolturnéer. Under vårens skolstängning erbjöd Svenska nu i stället tips och material för distansundervisningen. Erfarenheterna från distansundervisningen i Finland och Sverige sammanfattades under nätverkets webinarium i juni.

Hösten 2020 ägde utomstående personer inte tillträde till skolorna och därmed utvecklade Svenska nu olika virtuella skolprogram med interaktiva element. Utvecklingsarbetet utmynnade i tolv virtuella program inklusive nya samarbeten med de kända svenska besöksmålen Skansens utomhusmuseum och Kolmårdens djurpark. Utöver de virtuella programmen kunde program i utomhusmiljöer samt vissa teaterföreställningar genomföras som fysiska besök.

På basis av responsen var lärarna nöjda med hur Svenska nu anpassade sig till coronasituationen och de förändrade behoven inom svenskundervisningen. På kort varsel klarade

Svenska nu av att producera relevant material för distansundervisningen och interaktiva virtuella program för närundervisningen. I och med att kopplingen till platsen saknade relevans kunde alla virtuella program erbjudas jämnt till skolor i hela landet. Den digitala programverksamheten kommer att vara ett bestående inslag även framöver.

Svenska nu utvecklade sin kommunikation genom att lansera en ny nätsida, ta i bruk ett månatligt nyhetsbrev, starta podcast-serier och interagera med elever på Instagram. Arbetet med att skriva en historik med tanke på jubileumsåret 2022 påbörjades och en historikkommitté inrättades.

De kommande åren bidrar Svenska nu och Svenska folkskolans vänner till att skapa nya nätverk mellan finsk- och svenskspråkiga skolor genom ett vänskolprojekt. Projektet lanserades med ett webinarium för rektorer och lärare i december.

Inom påverkansarbetet deltog Svenska nu i beredningen av regeringens nationalspråkstrategi och nätverket bidrog till Justitieministeriets kampanj för ett inkluderande och positivt språkklimat med en videoserie. Svenska nu tryckte också på för att beredningen av regeringens program för att stärka inläringen av andra inhemska språket i skolorna skulle komma igång. Regionala beslutsfattare träffar arrangerades i Kotka och Varkaus och de fick mycket synlighet. ●

Pedagogisk verksamhet

Svenska nu erbjuder olika läroämnes-överskridande program för att stöda svenskundervisningen i finskspråkiga skolor. Programmen är avgiftsfria för skolorna och i utbudet ingår allt från workshops och föreläsningar till filmvisningar samt teater- och musikföreställningar. Nätverkets skolprogram uppfyller målen i de nationella läroplanerna genom att stöda språkpedagogiken samt elevernas språkliga medvetenhet och uppväxt till skickliga språkbrukare i en kulturellt och språkligt mångfacetterad värld.

Programmen bygger på interaktion mellan artisen och eleverna och verksamhetens syfte är att uppmuntra eleverna till att våga använda den svenska de kan och att väcka elevernas intresse för språk. Svenska nu har utarbetat förhandsmaterial för skolprogrammen, så att lärarna kan arbeta med temat både i förväg och efter programmet, och på så sätt fördjupa elevernas kunskaper i temat. Lärarna ges även möjlighet att göra ämnesöverskridande samarbete med skolprogrammen.

Svenska nu:s programutbud är varierande både till innehåll och svårighetsgrad, vilket gör det lätt för lärarna att hitta intressant och språkmässigt passligt program för sina elever. Målsättningen är att ge alla elever, oberoende av språkkunskapernas nivå, möjligheten att ta del av skolprogram. Lågstadiel elever erbjuds bland annat virtuella besök på Skansens friluftsmuseum och Kolmårdens djurpark, naturskoldagar, idrottstimmar, museiguider och den lekfulla föreställningen En kvart på svenska.

Högstadiel elever fick ta del av ett brett utbud av olika virtuella program under året, så som virtuella rap workshops och intressanta föreläsningar med varierande teman. Bland de populäraste var matprogrammet med kocken Micke Björklund, Mickes matbingo, som bokades ivrigt av högstadielärare runtom i landet.

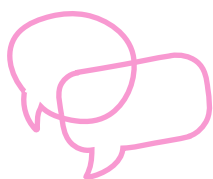
Gymnasieeleverna fick under verksamhetsåret ta del av teaterföreställningar och föreläsningar samt öva sig på arbetsintervjuer virtuellt. Abiturienterna som skriver svenska i studentprovet erbjöds även en månads prenumerationer av Hufvudstadsbladet både under vår- och höstterminen. Därtill aktiverades Svenska nu:s elevkonto på Instagram för att hjälpa abiturienterna att träna inför studentprovet och hålla upp motivationen.

Högskolor runtom i landet erbjöds både på våren och på hösten exemplar av Affärsmagasinet Forum samt färdiga uppgifter till magasinets artiklar. I år arrangerades den årliga informationsdagen Sverigepaketet med temat klimatsmart framtid som ett virtuellt evenemang för högskolestuderanden. Svenska nu producerade även en färdig lärarhandledning för högskolornas och gymnasiernas företagsbesök. Handledningen är tillgänglig på Svenska nu:s läromaterialssida.

Under året 2020 lanserade Svenska nu sammanlagt åtta nya läromaterial, varav tre var videoserier avsedda för distansundervisningen. Under året skapades även serierna Dagens tips och Veckans tips, där Svenska nu tipsade svensklärarna om sina material och hur de kunde bäst utnyttjas med eleverna. Svenska nu skapade själv och i samarbete med andra sexton nya skolprogram, varav tolv virtuella, och tilläggsmaterial kring dem.

År 2020 nådde Svenska nu 42 367 elever i hela landet. Nätverket genomförde 401 workshoppar och lektioner samt 456 föreställningar och guider. Totalt 267 skolor medverkade i programmen. Sammanlagt 4 178 lärare deltog i fortbildningar, webinarier och skolprogram samt besökte Svenska nu:s bord under mässor. Svenska nu:s videomaterial för distansundervisningen sågs 22 642 gånger och podcast-avsnitten lyssnades på 280 gånger år 2020. Vidare sågs Svenska nu:s videobidrag till kampanjen Eget språk 254 gånger. ●

Svenska nu:s verksamhet år 2020 i siffror

48 626

Kontakter totalt

42 367

Elevkontakter

4 178

Lärarkontakter

2 081

Övriga kontakter

22 896

Videovisningar

401

Workshops och lektioner

456

Föreställningar och
guidningar

267

Medverkande skolor

30

Program

16

Nya program

36

Läromaterial

8

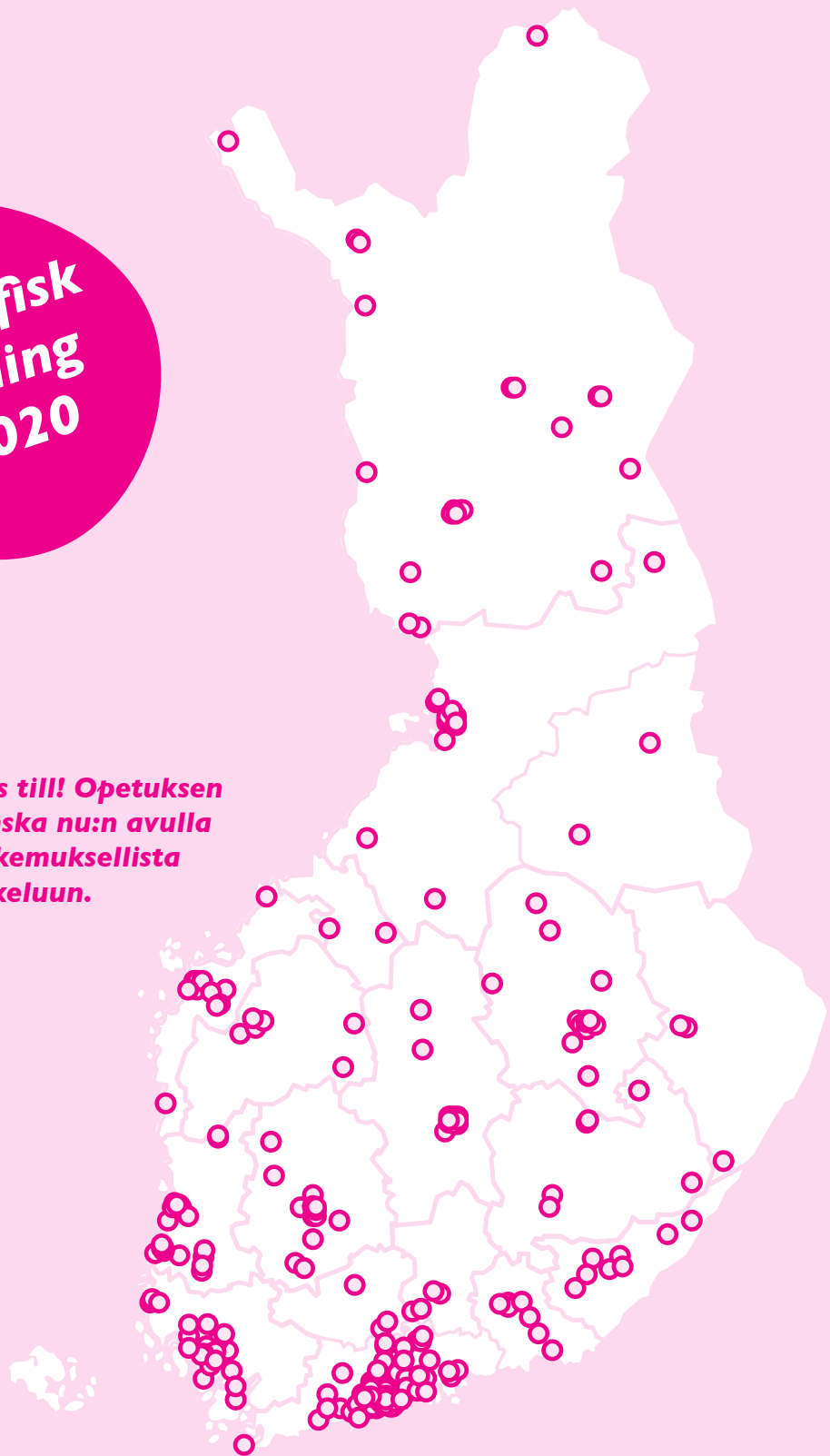
Nya läromaterial

Geografisk spridning år 2020

”

Härligt att ni finns till! Opetuksen rikastaminen Svenska nu:n avulla tuo arvokasta, kokemuksellista ulottuvuutta opiskeluun.

Feedback av lärare

Utvärdering av kvalitativa effekter

För andra året i rad skickade Svenska nu i slutet av verksamhetsåret en enkät till alla lärare som hade bokat skolprogram under året 2020 för att få data om verksamhetens effekter. Svenska nu samlar in elev- och lärarfeedback efter varje besök för att utvärdera enskilda skolprogram (se följande avsnitt), men syftet med den här enkäten var att fokusera på mera bestående effekter.

Totalt 130 lärare svarade på enkäten vilket var några fler än året innan. Totalt 67 % av respondenterna hade deltagit i Svenska nu:s skolprogram under året 2020. De som inte hade deltagit i något skolprogram uppgav att de antingen hade bokat ett program som blev inställt p.g.a. coronapandemin, att de inte hade haft ork att boka eller att de inte hade hittat någon lämplig tidpunkt för ett besök.

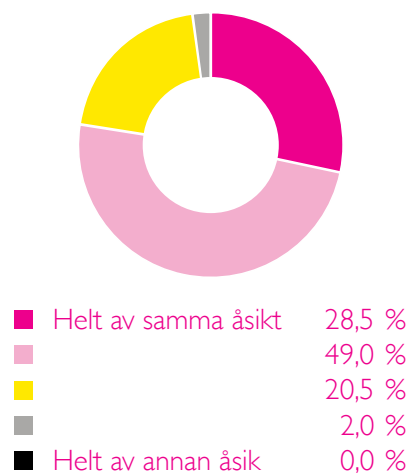
Av de som hade deltagit i något skolprogram hade cirka 60 % haft ett virtuellt besök. Lärarna ombads beskriva om det virtuella besöket hade varit fungerade. De flesta var väldigt nöjda med de virtuella program som de hade deltagit i. Några lärare rapporterade om små tekniska problem, men tyckte att programmet ändå hade fungerat bra. Ett par enstaka kommentarer gällde interaktionen eller avsaknaden av den: man tyckte antingen att virtuella program inte ger så bra möjligheter till interaktion, medan några andra ansåg att programmen var välplanerade och att eleverna kunde ta en mer aktiv del i lektionen än vad de annars kunde ha gjort.

Lärarna som hade haft något skolprogram under året 2020 fick bedöma tre påståenden om Svenska nu:s verksamhet på skalan 1 – 5 där 1 motsvarade helt av annan åsikt och 5 motsvarade helt av samma åsikt. De hade också möjlighet att motivera sina åsikter i öppna svarsfält.

Sammanlagt 77 procent av respondenterna var helt eller delvis av samma åsikt med det första påståendet "Svenska nu:s besök har

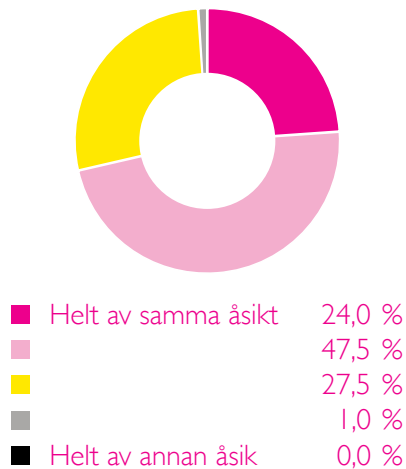
ökat intresset för svenska språket och kulturen bland mina elever". (Jämfört med 2019: 73 %). Flera respondenter konstaterade att det alltid är motiverande att få omväxling, gäster eller annat program som avviker från vanlig undervisning och att intresset och iver hos elever är störst genast efter besöket. Det poängterades också att det skulle vara nyttigt med flera besök under ett läsår. Många påpekade att det är viktigt att elever träffar personer som har svenska som modersmål och att elever själv får möjlighet att använda sina språkkunskaper och förstår att svenska är ett språk som många talar i Finland.

Besöket har ökat elevernas intresse för svenska språket och kulturen

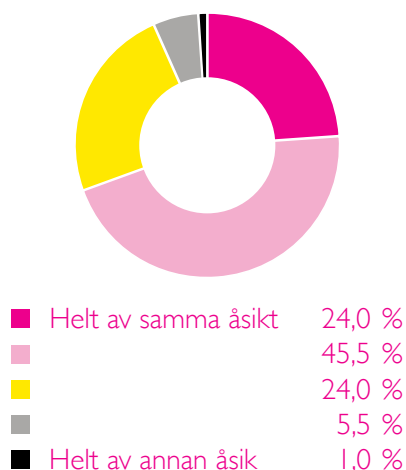
Av respondenterna var 71,5 procent helt eller delvis av samma åsikt med det andra påståendet "Besöket hade en positiv inverkan på elevernas studiemotivation". (Jämfört med 2019: 69 %). I de öppna svaren betonades hur viktigt det är att elever får positiva upplevelser av att de kan förstå och använda svenska som talas av någon annan än den egna läraren. Det ökar också elevernas självförtroende och intresset för svenskan när de inser var de kan behöva och använda sig av sina språkkunskaper.

Besöket hade en positiv inverkan på elevernas studiemotivation

Det tredje påståendet "Svenska nu:s besök har inspirerat mig att utveckla mina arbetsmetoder" fick också ett positivt mottagande: 69,5 procent av lärarna var helt eller delvis av samma åsikt. (Jämfört med 2019: 57 %) och en fjärdedel av respondenterna var varken av samma eller annan åsikt. Respondenterna motiverade sina svar bland annat genom att berätta hur besöken har gett nya idéer, öppnat ögonen för aktuella fenomen samt introducerat nya material som gör undervisningen mångsidigare. Många påpekade dock att de har använt mångsidiga undervisningsmetoder redan tidigare, men att Svenska nu:s program numera är en viktig del av kurserna och att Svenska nu har gjort det lättare att utnyttja olika slags möjligheter.

Svenska nus besök har inspirerat mig att utveckla mina arbetsmetoder

I enkäten ombads lärare ge exempel på hur Svenska nus skolbesök har gjort skillnad för eleverna. Enligt respondenter har Svenska nu:s program allmänt ökat elevernas motivation och intresset för svenskan. Flera lärare skrev att Svenska nu:s besök har varit elevernas första kontakt till rikssvenska personer och autentisk sverigesvenska. Besöken har också ökat elevernas kunskaper om svenskan i Finland och att det finns till exempel flera kändisar som är svenskspråkiga. "Många har aldrig träffat en svensk, finlandssvensk eller hört talas om sverigefinnar."

Efter besöken har elever blivit mera engagerade och självmant börjat söka mera information om gäster, besökt deras sidor på sociala medier och läst uppdateringar på svenska. Några elever har till exempel börjat lyssna på svenskspråkig musik och bett läraren översätta en del sångtexter. Enligt respondenter har elever börjat lita på att deras språkkunskaper räcker och kan utvecklas. De vågar använda språket och har insett att det lönar sig att kunna svenska. "En gymnasist som aldrig hade sagt nåt på svenskalektionerna under kursen frågade rapartisten Jesse P under ett virtuellt besök vad han använder för musiksoftware - på svenska. Resten av kursen tog gymnasisten också del på vanliga lektioner."

Också andra långvarigare effekter nämndes i flera svar. Några elever hade bestämt sig för att skriva svenskan i studentexamen efter att de hade insett att de förstår mera än vad de har trott. Enligt några respondenter har flera studerande blivit inspirerade av att studera i en svensk högskola eller i Sverige. "Svenska nu on tarjonnut heille uusia näkökulmia elämään ja vaihtoehtoja esim. koulutuksen ja työn suhteen." (Svenska nu har erbjudit dem nya perspektiv i livet och alternativ, t.ex. gällande utbildning och arbete). ●

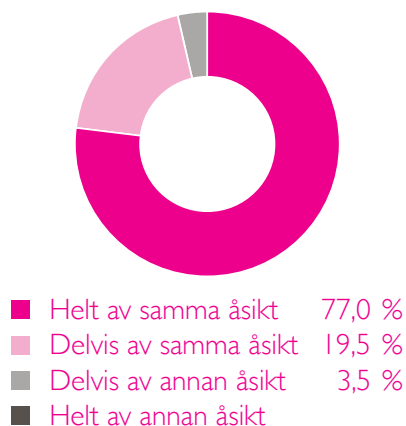
Feedback och uppföljning

Svenska nu:s programverksamhet utvärderas kontinuerligt och den respons som fås utnyttjas aktivt för att utveckla de redan existerande programmen och för att skapa nya program. En stor del av skolprogrammen erbjuds i olika upplägg som varierar till innehåll och längd och som kan anpassas enligt målgruppen till olika stadier.

Lärare och elever ombeds fylla i utvärderingsblanketter efter varje Svenska nu-besök. Syftet är att utreda huruvida lärare upplever att Svenska nu:s skolprogram är fungerande, om de ökar elevernas intresse att lära sig svenska samt om de lämpar sig för olika stadier både språkligt och innehållsmässigt. Under 2020 utvecklade Svenska nu flera nya virtuella program vilket gör uppföljningen av lärar- och elevresponsen ännu viktigare.

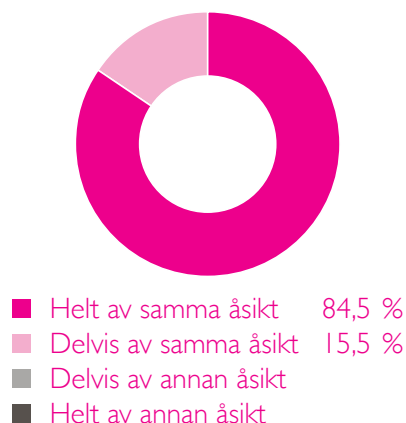
Under året 2020 upplevde lärare (n = 234) i hög grad att Svenska nu:s program var lyckade. Om man betraktar alla besök som Svenska nu arrangerade under verksamhetsåret var till och med 77 procent av lärarna helt av samma åsikt med påståendet "Svenska nu-programmet var bra/fungerande" och 19,5 procent var delvis av samma åsikt. Endast 3,5 procent var delvis av annan åsikt och ingen var helt av annan åsikt. Om endast nya virtuella besök räknas med var så gott som alla lärare (n = 79) helt eller delvis av samma åsikt med påståendet.

LÄRARE 2020:
Programmet var bra/fungerande (alla)

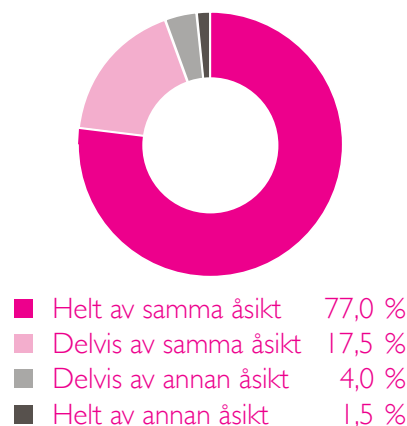
LÄRARE 2020

Programmet var bra/fungerande (virtuella)

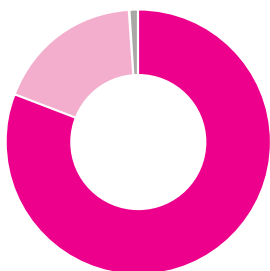
Lärarna ansåg i ungefär samma grad att programmet var innehållsmässigt lämpligt för målgruppen: 77 procent var helt av samma åsikt och 17,5 procent delvis av samma åsikt med påståendet. Siffrorna var en aning högre för de virtuella programmen. Några lärare hade upplevt att programmet antingen var en aning för utmanande eller för barnsligt för eleverna.

LÄRARE 2020:
Programmet var innehållsmässigt lämpligt (alla)

LÄRARE 2020:

Programmet var innehållsmässigt lämpligt
(virtuella)

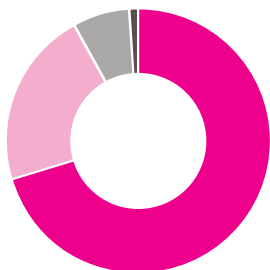
■ Helt av samma åsikt	81,0 %
■ Delvis av samma åsikt	18,0 %
■ Delvis av annan åsikt	1,0 %
■ Helt av annan åsikt	

Att erbjuda program som både innehållsmässigt och språkligt passar för målgruppen är utmanande, eftersom elevernas språkkunskaper varierar stort. Glädjande var att mer än 90 procent av lärarna var helt eller delvis av samma åsikt med påståendet om att programmet var språkligt lämpligt. Samma siffra gäller oavsett om man betraktar endast virtuella program eller alla program. De lärare som var delvis eller helt av annan åsikt ansåg att språket antingen var för svårt för eleverna eller att det fanns för många inslag på finska i programmet.

Enligt lärarnas bedömning inspirerar Svenska nu-program eleverna i studier i svenska. Om endast virtuella program betraktas var alla lärare helt eller delvis av samma åsikt med påståendet, och om alla svar som kommit in under verksamhetsåret räknas med var 94,5 procent av respondenterna helt eller delvis av samma åsikt med påståendet.

LÄRARE 2020:

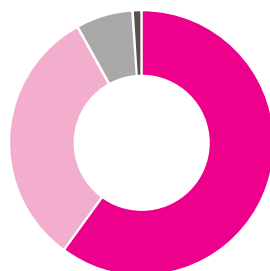
Programmet var språkligt lämpligt (alla)

■ Helt av samma åsikt	70,5 %
■ Delvis av samma åsikt	21,5 %
■ Delvis av annan åsikt	7,0 %
■ Helt av annan åsikt	1,0 %

LÄRARE 2020:

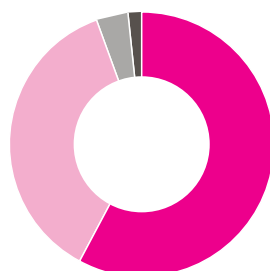
Programmet var språkligt lämpligt (virtuella)

■ Helt av samma åsikt	60,5 %
■ Delvis av samma åsikt	32,0 %
■ Delvis av annan åsikt	7,0 %
■ Helt av annan åsikt	1,0 %

LÄRARE 2020:

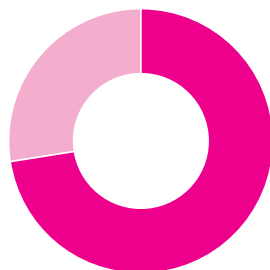
Programmet inspirerar eleverna i studier i svenska (alla)

■ Helt av samma åsikt	58,0 %
■ Delvis av samma åsikt	36,5 %
■ Delvis av annan åsikt	4,0 %
■ Helt av annan åsikt	1,5 %

LÄRARE 2020:

Programmet inspirerar eleverna i studier i svenska (virtuella)

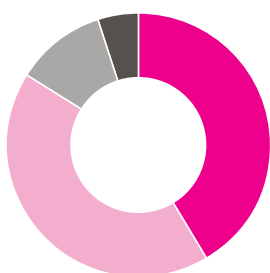

■ Helt av samma åsikt	72,5 %
■ Delvis av samma åsikt	27,5 %
■ Delvis av annan åsikt	
■ Helt av annan åsikt	

En klar majoritet av eleverna var också nöjda med Svenska nu-programmen: 85 procent av eleverna (n = 1900) var helt eller delvis av samma åsikt med påståendet att programmet var bra/intressant och mer än tre fjärdedelar av eleverna ansåg att programmet som de deltog i var mera fantastiskt än uselt. Att eleverna inte hade förstått allt spelade inte så stor roll för hur de hade bedömt programmets kvalitet. Oavsett om programmet var ett fysiskt skolbesök eller ett virtuellt lektionssamtal hade cirka 60 procent upplevt att deras förståelse av språket var över 50 på skalan 0 – 100 (ingenting – allting) medan cirka 40 procent hade bedömt tvärtom.

ELEVER 2020:

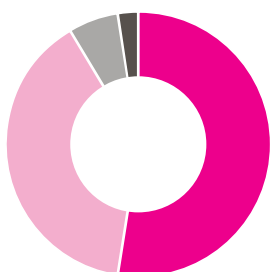
Programmet var intressant/bra

Helt av samma åsikt	42,0 %
Delvis av samma åsikt	43,0 %
Delvis av annan åsikt	11,0 %
Helt av annan åsikt	5,0 %

ELEVER 2020:

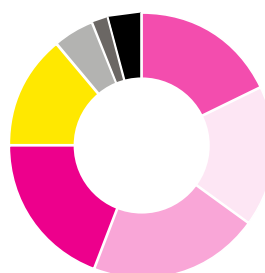
Programmet var intressant/bra (virtuella)

Helt av samma åsikt	52,5 %
Delvis av samma åsikt	39,0 %
Delvis av annan åsikt	6,0 %
Helt av annan åsikt	2,5 %

ELEVER 2020:

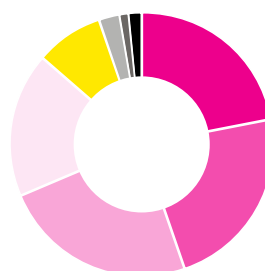
Programmet var (alla)

Fantastiskt	18,0 %
Mycket bra	17,0 %
Bra	21,0 %
Intressant	19,0 %
Mycket intressant	14,0 %
Usett	5,0 %
Usvet	2,0 %
Usvet	4,0 %

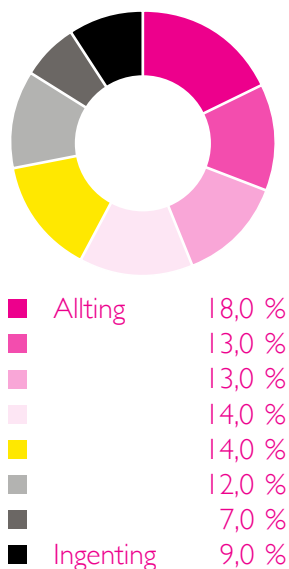
ELEVER 2020:

Programmet var (virtuella)

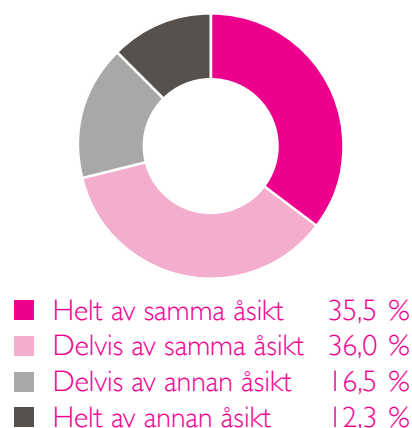
Fantastiskt	22,0 %
Mycket bra	22,5 %
Bra	24,0 %
Intressant	17,5 %
Mycket intressant	8,5 %
Usett	2,5 %
Usvet	1,0 %
Usvet	1,5 %

ELEVER 2020:
Jag förstod (alla)

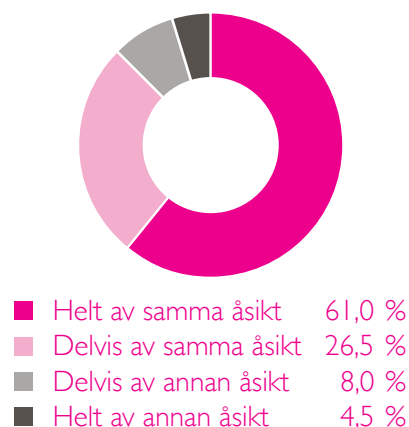

I frågeformuläret utreds också elevers inställningar till svenska språket och studier i svenska med några frågor. Mer än 60 procent av eleverna var helt eller delvis av samma åsikt med påståendet "Jag tycker om att studera svenska i skolan" och mer än 70 procent av eleverna på högstadiet eller andra stadiet ställer sig positivt till påståendet "Jag tror att jag kommer att behöva svenska i fortsatta studier eller i arbetslivet". Inom ramen för specialsatsningen i huvudstadsregionen bes också språkbads elever ta ställning till det senare påståendet och av dem håller närmare 90 procent helt eller delvis med det. ●

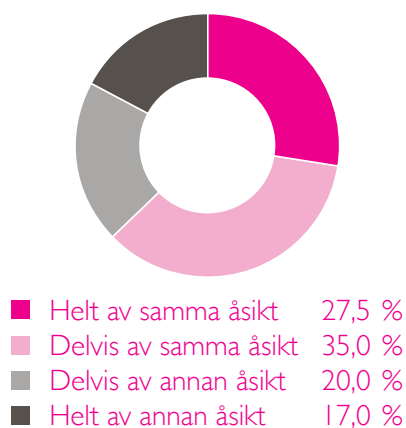
ELEVER 2020:
Jag tror att jag kommer att behöva svenska i
arbetslivet eller i fortsatta studier

SPRÅKBADSELEVER 2020:
Jag tror att jag kommer att behöva svenska i
arbetslivet eller i fortsatta studier

ELEVER 2020:
Jag tycker om att läsa svenska i skolan

Fysiska skolbesök

De första månaderna av verksamhetsåret inleddes som vanligt med två samtida skolturnéer. Jasmin Lindberg turnerade i Nyland och Egentliga Tavastland medan Henrik Skarevik besökte skolor i Åbo och Björneborg.

Jasmin Lindberg är en tvåspråkig journalist som är uppvuxen i både Sverige och Finland. För tillfället är hon bosatt i Stockholm där hon har arbetat på flera av Sveriges största nyhetsredaktioner. Idag är hon aktuell med sin egen talkshow *Min röst: Mun ääni*. Under sina skolbesök har hon diskuterat med de finskspråkiga eleverna om vilken nytta man kan ha av att kunna flera språk och hon har berättat hur hennes kunskaper i både finska och svenska har gett henne flera möjligheter i livet. Under sin fysiska skolturné mötte Lindberg 387 elever i sju olika skolor.

Henrik Skarevik är en nybliven svensklärare som har turnerat för Svenska nu med språk- och kulturlektioner. Under sina lektioner presenterar Skarevik det svenska språket och den svenska kulturen på ett inspirerande sätt för att öka elevernas intresse för svenskstudier. Skarevik vill uppmuntra eleverna att se det svenska språket som något positivt och värt att lära sig. Skarevik genomför två olika versioner av sitt program, en åt yngre elever på lågstadiet och en åt äldre

högstadiel elever. Under våren 2020 besökte Skarevik sex skolor och mötte 408 elever.

Verksamhetsåret fortsatte med författaren Victoria Rixers skolturné. Rixer är själv uppvuxen i Sverige, men hon har en finsk pappa. När hon blev äldre blev hon mer och mer intresserad av sin finska släktbakgrund och hennes nyfikenhet utmynnade i hennes debutroman *Kriget, pappa*: Ett tillförlitligt sifferminne. Rixer har också medverkat i podcasten *Finnjävlarpodden* på Sveriges Radio där hon diskuterat minoritets- och identitetsfrågor. Sama teman behandlade hon även under sina skolbesök. Därtill ber hon också eleverna att reflektera över sina egna släkthistorier och hur dessa kan ha påverkat deras identitet. Under våren besökte Rixer fyra läroverk och höll nio föreläsningar för 335 personer.

Svenska nu har haft ett mångårigt samarbete med sverigefinska rapartisten Jesse P. Sedan år 2011 har han turnerat för Svenska nu och mött tusentals finska ungdomar och inspirerat dem i deras svenskstudier med hjälp av sina rap-workshopar. Under workshoparna får eleverna träna sin svenska genom att skapa egna raplåtar som de sedan uppträder med till sina klasskamrater. Under våren turnerade Jesse i Lappland och hade sammanlagt 13 workshops för 246 elever.

Victoria Rixer besökte Iitin lukio i Kouvola.

Ett nyare samarbete inledde Svenska nu med Ungmartha i slutet av året 2019. Tillsammans med föreningen skapade Svenska nu ett nytt matlagningsprogram – Nyttigt och gott från Norden med Ungmartha. Efter en pilotworkshop i slutet av året 2019 hade Svenska nu bokat in turnéveckor i huvudstadsregionen för våren 2020. På grund av epidemins utbrott hann den skånska kocken Anna-Karin Mellblom bara genomföra en av de planerade skolturnéerna, men med goda resultat. Under workshoparna fick elever bekanta sig med olika nordiska råvaror och därefter laga nyttiga

Matlagning i samarbete med Ungmartha.

mellanmål av dem enligt Mellbloms anvisningar. Under lektionen berättade Mellblom också om sig själv och sin skånska bakgrund. Under våren 2020 höll Mellblom matlagingsworkshopen för 340 elever i åtta skolor.

Kenneth Nilsson är född och uppvuxen i Sverige, men han flyttade till Finland för att studera på Hanken, den svenskspråkiga handelshögskolan i Helsingfors. Idag bor Nilsson i Stockholm och jobbar inom affärsvärlden. Vid sidan om sitt arbete gör Nilsson skolbesök för Svenska nu. Under våren 2020 hann Nilsson ha en kortare föreläsningsturné för huvudstadsregionens skolelever. Nilssons föreläsning handlar i första hand om ekonomi men också om framtidsplanering. Tillsammans med ungdomarna diskuterar Nilsson hurdana satsningar till exempel inom utbildning, ekonomi och yrkeslivet som är lönsamma för framtiden. Under våren besökte Nilsson fem skolor och föreläste för 166 elever och sex lärare.

Bildkonstläraren Petra Bergström har också bakom sig ett mångårigt samarbete med Svenska

nu. Bergström håller serieteckningsworkshops som kombinerar svenskundervisningen med en kreativ aktivitet. Serieteckningsworkshopen kan anpassas till elever i olika åldrar. Under workshopen går Bergström igenom svenska ord för miner och känslor och berättar till elever hur olika uttryck kan skissas på papper. Därtill går Bergström igenom hur serieteckningar byggs upp och hur det lönar sig att rita upp olika vinklar och perspektiv. Under det gångna året besökte hon skolor enligt önskemål i huvudstadsregionen och Borgå och höll sin workshop för 88 elever i fyra skolor.

Svenska nu har aktivt arbetat för att skapa program som skulle intressera och passa högskolestuderande. Arbetet har utmynnat i ett samarbete med Röda korset. Röda korset utbildare har sedan år 2018 turnerat i skolor för att hålla Första hjälp-kurser på svenska. Under kursen går utbildaren igenom centrala begrepp på svenska som kan behövas i en nödsituation. Första hjälp-kurserna var under våren populära både i gymnasier och högskolor. Under våren hann Röda korset besöka fem läroverk och genomföra nio Första hjälp-lektioner innan pandemins utbrott. Under hösten arrangerades ännu två lektioner i en yrkeshögskola i Helsingfors.

Helmi Nurkkala startade ett lemonadföretag tillsammans med några klasskamrater under en företagskurs på gymnasiet. Till elevernas överraskning blev lemonaden populär och företaget framgångsrikt. Under sin gymnasietid beslutade sig Helmi också för att lära sig det svenska språket, vilket också visade sig vara lönsamt i hennes fortsatta studie- och arbetsliv. Helmis erfarenheter av företagslivet är också temat för hennes föreläsning som hon under våren 2020 hann hålla en gång i ett gymnasium i Grankulla för 15 elever.

Finlands Svensk Idrott, FSI, kombinerar språkinläring med en rolig aktivitet. FSI:s gym-

Första hjälp-lektion med Röda Korset.

nastikinstruktörer håller Hoppa rep-lektioner där de lär eleverna olika tekniker som kan användas när man hoppar rep, men de visar också lite mer avancerade trix och övningar – allt på svenska så klart! Under hösten förflyttades lektionerna utomhus så att lektionerna kunde arrangeras på ett säkert sätt även under rådande epidemi. Under året 2020 arrangerades 17 lektioner för 357 elever.

Under året 2020 fortsatte Svenska nu även sitt mångåriga samarbete med Nordisk kulturkontakt och erbjöd svensklärarna en möjlighet att bjuda en nordisk gäst till skolorna. Låna en nordbo-programmet har varit mycket populärt under åren och under året 2020 genomfördes besöken både som fysiska skolbesök och virtuella videosamtal. Under året fick över 1 400 finskspråkiga skolelever höra

berättelser och erfarenheter av fem besökare från olika nordiska länder. Låna en nordbo-besöken genomfördes av Aslaug Hersteinsdóttir Hölttä (Island), Frederik Braae (Danmark), Laurits B. Möller (Danmark), Marthe Dehli (Norge) och Marcus Carlsten (Sverige).

I samarbete med Natur och Miljö rf. har Svenska nu erbjudit NATURLigtvis-naturskoldagar för elever i årskurserna fem och sex i Satakunta, Åboland och Österbotten. Alla naturskoldagar blev inställda under vårterminen, men under höstterminen fick drygt 300 elever och 20 lärare delta i naturäventyr som genomfördes av naturskollärare vid Kvarkens Naturskola i Österbotten respektive Åbolands naturskola i Satakunta och Åboland. Verksamheten, som sker ute i skolans närmiljö, var uppskattad och efterfrågad speciellt på grund av de restriktioner Covid-19 föranledde. Under naturskoldagen går elever ut i naturen och tränar sin svenska genom fartfyllda övningar och roliga samarbetsövningar. Elever får använda de språkliga kunskaper de redan har, men likaså lära sig nya ord på svenska som de kan använda för att beskriva naturen och sina närmiljöer.

Inom ramen för specialsatsningen i huvudstadsregionen erbjöd Svenska nu även naturskoldagarna "Svenska i naturen" för finskspråkiga skolor samt "Språkbud i naturen" för språkbudsgrupper i finskspråkiga skolor. Språkbuds elevernas övningar har anpassats för ett mera avancerat språkbruk och uppmuntrar till att upptäcka naturen med alla sinnen och reflektera över iakttagelser på svenska. Naturskoldagarna har planerats och genomförts av naturskollärare som är anställd vid Naturskolan Uttern, som drivs av Natur och Miljö rf. Under höstterminen deltog sammanlagt 124 språkbuds elever i tre skolor i "Språkbud i naturen" och 244 elever i fem skolor i "Svenska i naturen" för elever som läser svenska som A- eller B1-språk. ●

Virtuella workshops och föreläsningar

I mars förvärrades läget med epidemin i Finland till den grad att många aktörer fick tänka om sin verksamhet. Samma gällde även Svenska nu då skolorna övergick till distansundervisning. Svenska nu var tvungen att inhibera de kommande skolbesöken i mars, men nätverket producerade i stället i snabb takt material för distansundervisningen (se senare avsnitt). Under hösten arrangerades undervisningen i grundskolan och på andra stadiet i allmänhet som närstudier, men många skolor tog inte mot utomstående besökare. Detta sporrade Svenska nu att utveckla virtuella program.

Det första virtuella programmet utvecklades och erbjöds redan under våren i samarbete med Kenneth Nilsson. Programmet fick namnet Virtuella arbetsintervjuer med Kenneth Nilsson och lades upp så att programmet kunde genomföras fast eleverna inte befann sig fysiskt i samma utrymme. Programmet bestod av en förberedande uppgift med hjälp av vilken eleverna fick träna på att skriva arbetsansökningar på svenska till verkliga arbetsannonser. Läraren skickade vidare ansökningarna till Kenneth som utgående från ansökningarna intervjuade eleverna på svenska. Programmets styrka var dess starka förankring till verkligheten, eleverna fick förbereda sig för en verklig situation och träna på arbetsintervjuer, som allt oftare också i verkligheten ordnas på distans. Kenneth arrangerade virtuella intervjutillfällen för finska skolor både under våren och hösten. Han intervjuade sammanlagt 246 elever på flera orter i Finland. Helsingin normaalilyseo ersatte provet i gymnasisternas sista obligatoriska kurs med den virtuella arbetsintervjun under våren.

Veckans rap-videorna som Jesse P hade skapat för distansundervisningen blev en slags grund på vilken han i samarbete med Svenska nu skapade en ny rap-workshop som kunde arrangeras på distans. Tanken var att eleverna kunde förbereda sig för det virtuella besöket

Kenneth Nilsson

genom att se på videorna och börja bygga upp sina raplåtar. Jesse P besökte sedan klassrummet och bearbetade texterna tillsammans med eleverna och uppträdde för klassen med deras egen låt.

Utöver den virtuella rap-verkstaden introducerade Jesse P även ett annat virtuellt program: Spegelbild – En musikalisk föreläsning om språk och kultur. Föreläsningen var en uppdaterad version av ett program som Svenska nu hade introducerat i sitt programutbud år 2011. Under föreläsningen berättade Jesse P om sitt liv med hjälp av låtar han skrivit under olika perioder av hans liv. Både rap-verkstaden och föreläsningen bokades flitigt under hösten och genom virtuella plattformar mötte Jesse P 646 elever i 21 skolor.

Den åländska kocken Michael Björklunds turné blev inhiberad under våren, men på hösten ställde han upp som bingovärd för svensklärarna och deras elever. Tillsammans med Björklund utvecklade Svenska nu programmet Mickes matbingo. Bingon arrangerades virtuellt och fungerade så att eleverna fick följa

med när Björklund kockade goda mellanmål medan de försökte markera olika händelser eller svara på olika frågor om programmet på sina bingobrickor. Bingobrickan innehöll påståenden som t.ex. "Micke talar om Åland" och "Micke använder ordet honung". Programmet var mycket populärt och bokades av 26 skolor i sju olika landskap.

Också Helmi Nurkkala utvecklade tillsammans med Svenska nu:s pedagogiska team en ny virtuell version av sitt program med namnet Snacka om företagande virtuellt med Helmi Nurkkala. Precis som i hennes tidigare skolbesök låg fokus på företagande. Programmet utvecklades i två olika svårighetsgrader. Nurkkala höll sin föreläsning för 51 personer under hösten 2020.

Författaren Victoria Rixer byggde också sitt virtuella program på samma teman som hon använde under sina fysiska skolbesök. Rixer

Under året gjorde Jasmin Lindberg fysiska och virtuella skolbesök och hon medverkade också i podden Snabbvisit i Sverige.

Eleverna fick besöka Kolmårdens djurpark virtuellt.

föreläste för 88 elever i fyra olika skolor i fyra olika landskap under en virtuell turnévecka.

Journalisten Jasmin Lindberg ställde också upp med virtuella föreläsningar under en virtuell turnévecka. Hon föreläste om språkkunskapernas betydelse samt arbets- och studiemöjligheterna i Sverige för 420 elever och 13 lärare.

Under höstens lopp utökades utbudet av virtuella föreläsare av Tavga Zahir. Zahir kom till Finland som flykting som treåring efter att hennes syster skadat sig i kriget. I Finland lärde hon sig finska men också svenska som i början var en stor utmaning för henne. Zahir utbildade sig till sjukskötare och idag jobbar hon som barnmorska. Idag

talat Zahir flytande fyra språk och med hennes föreläsning om flerspråkighet vill hon inspirera finska elever i deras språkstudier. Under hösten föreläste hon virtuellt för 177 elever i Egentliga Finland, Norra Österbotten, Norra Savolax och Nyland.

Martin Appel har samarbetat med Svenska nu sedan 2010. Han är en IT-journalist som arbetar för datortidningen PC för alla. I tidningarna fungerar han som konsumentredaktör och har bland annat recenserat olika tekniska prylar. Tekniska prylarna blev också temat för Martins nyutvecklade virtuella föreläsning. För ändamålet skrev Martin tre artiklar om olika tekniska prylar som fungerade som förberedande uppgifter för hans virtuella besök i klassrummen. Under de virtuella skolbesöken höll Martin först en kort föreläsning och skapade sedan interaktion med eleverna genom att diskutera de olika prylarnas för- och nackdelar. Programmet kunde bokas enligt önskemål och Martin hann hålla 15 föreläsningar i tolv olika skolor under hösten 2020.

Utöver de bekanta ansiktena påbörjade Svenska nu också helt nya samarbeten med två svenska aktörer: Kolmårdens djurpark och Friluftsmuseet Skansen. Den virtuella genomföringen möjliggjorde att dessa två kända svenska besöksmål blev tillgängliga till de finska eleverna på ett helt nytt sätt. Skansen erbjöd de finska skolorna tre olika virtuella program Djuren på bondgården, Djuren och årstiderna samt Bevarandearbete på Skansen för lågstudier, högstudier och gymnasier. 622 elever och 28 lärare deltog i Skansens program under hösten 2020.

Även Kolmården välkomnade de finska eleverna på ett virtuellt besök till djurparken. Programmet med namnet Vad äter djuren? gick ut på att svensklärarna kunde boka ett videosamtal med Kolmårdens zoopedagoger. Tillsammans med dem fick de finska eleverna

diskutera bland annat om var djuren kan hitta mat under olika årstider och gissa vilka djur äter vad genom roliga gissningslekar. Elva svensklärare bokade programmet för sammanlagt 251 elever.

I samarbete med Natur och Miljö rf. har Svenska nu erbjudit NATURLIGTvis-naturskoldagar för elever i årskurserna fem och sex i Satakunta, Åboland och Österbotten. Alla naturskoldagar blev inställda under vårterminen, men under höstterminen fick drygt 300 elever och 20 lärare delta i naturäventyr som genomfördes av naturskollärare vid Kvarkens Naturskola i Österbotten respektive Åbolands naturskola i Satakunta och Åboland. Verksamheten, som sker ute i skolans närmiljö, var uppskattad och efterfrågad speciellt på grund av de restriktioner Covid-19 föranledde. Under naturskoldagen går elever ut i naturen och tränar sin svenska genom fartfyllda övningar och roliga samspeletsövningar. Elever får använda de språkliga kunskaper de redan har, men likaså lära sig nya ord på svenska som de kan använda för att beskriva naturen och sina närmiljöer.

Inom ramen för specialsatsningen i huvudstadsregionen erbjöd Svenska nu även naturskoldagarna "Svenska i naturen" för finskspråkiga skolor samt "Språkbud i naturen" för språkbudsgrupper i finskspråkiga skolor. Språkbuds elevernas övningar har anpassats för ett mera avancerat språkbruk och uppmuntrar till att upptäcka naturen med alla sinnen och reflektera över iakttagelser på svenska. Naturskoldagarna har planerats och genomförts av naturskollärare som är anställd vid Naturskolan Uttern, som drivs av Natur och Miljö rf. Under höstterminen deltog sammanlagt 124 språkbuds elever i tre skolor i "Språkbud i naturen" och 244 elever i fem skolor i "Svenska i naturen" för elever som läser svenska som A- eller B1-språk. ●

Lärarfortbildning och mässor

Svenska nu stöder och medverkar i olika slags lärarfortbildningar och evenemang för lärare runtom i landet. Syftet är att både informera om nätverkets egna material och program och stöda svensklärarnas möjligheter att få fortbildning i aktuella frågor.

Svenska nu har under flera års tid haft en egen eller delad monter på Educa-mässan, som är Finlands största mässa inom utbildningsbranschen. Educa 2020 gick av stapeln i januari och Svenska nu hade materialet Språkliga smakbitar – idéer och inspiration till lågstadiets svenskundervisning som huvudprodukt i sin monter. Materialet och annat utbud väckte intresse och montern besöktes flitigt.

I februari hade Svenska nu ett utställningsbord under studiehandledarnas fortbildningsdagar i Tammerfors för att informera studiehandledare om behovet av svenska i fortsatta studier och i arbetslivet. Svenska nu producerade en broschyr för studiehandledarna med argument för svenskan.

Innan coronapandemin bröt ut hann Svenska nu medverka i ett flertal fortbildningar i olika delar av landet, bland annat Utbildningsstyrelsens fortbildningar i tidigarelagd språkundervisning i Kajana, Helsingfors och Seinäjoki. I Kajana arrangerade Svenska nu också en egen informationskväll för regionens svensklärare. På Hanaholmen arrangerades fortbildningen Arkipäivän suihkutuksia – vardagliga språkduschar i samarbete med IKI-projektet ("Karta och kompass för innovativ språkfostran") vid Jyväskylän universitet. I fortbildningseftermiddagen presenterade projektforskarna pedagogiska innovationer och goda rutiner för språkfostran och deltagarna fick också delta i olika praktiska workshops.

Svenska nu var också med i Svenskläraryrkesförbundets fortbildning för gymnasielärare i Tammerfors och Språkläraryrkesförbundets vinterfortbildningsdagar i Riihimäki. Nätverket

Mikael Hiltunen och Liisa Suomela representerade Svenska nu under studiehandledarnas fortbildningsdagar i Tammerfors.

presenterade sin verksamhet också i en lokal språkbadslärarträff i Esbo samt för svensklärlärarstuderande vid Helsingfors universitet. På grund av den globala pandemin blev flera andra fortbildningsdagar under vårterminen inställda, men under höstterminen medverkade Svenska nu i de nationella språkbadslärardagarna som arrangerades virtuellt av Åbo Akademi. Svenska nu och Åbo Akademi inledde också planeringen av samarbete kring fortbildning för språkbadslärare. Två webinarier kommer att äga rum under vårterminen 2021 och samarbetet fortsätter även efter det.

I november kunde Svenska nu och Svenskläraryrkesförbundet arrangera Svenskläraryrkesförbundets höstfortbildning på Hanaholmen. Fortbildningen var riktad till svensklärare på andra stadiets yrkesutbildning och i programmet diskuterades bland annat behovet av språkkunskaper på olika branscher samt språkstudier vid högskolor.

Svenska nu har årligen bidragit till flera fortbildningar och kurser som ger lärarna möjlighet att vistas i Sverige eller i något annat nordiskt

Filosofie doktor i kognitiv neurovetenskap Alva Appelgren inledde om hur man kan öka motivationen i distansundervisningen och tf. regionchef på Handelskammaren i Uppsala län Håkan Tribell berättade om aktuella frågor i Sverige.

Hösten 2020 inledde Nätverket Svenska nu och Svenska folkskolans vänner ett gemensamt vänskolprojekt, där finsk- och svenskspråkiga skolor får utöva vänskolverksamhet under läsåret 2021-2022. De medverkande skolorna får ta fram goda modeller för fungerande vänskolverksamhet, som sedan kan användas av andra

skolor i landet. Projektet inleddes med ett tvåspråkigt webinarium den 2 december. I sina öppningsord redogjorde programkoordinator Liisa Suomela för bakgrunden till projektet. Därefter presenterades ett framgångsrikt vänskolsamarbete mellan Norra Korsholms skola i Korsholm och Niittyahden koulu i Joensuu av skolornas rektorer Robert Backman och Jaako Sivonen. Sektorsansvarig för utbildning vid Svenska folkskolans vänner Niklas Wahlström avslutade evenemanget med att berätta om hur skolorna kan ansöka till projektet och vilka frågeställningar de ombeds ta ställning till. ●

Material för distansundervisningen —

Rita på svenska med Petra Bergström.

Svenska nu utarbetar avgiftsfria läromaterial som stöder målen i de nationella läroplansgrunderna och de riktar sig till olika utbildningsnivåer. Materialen ska erbjuda nya synvinklar och komplettera de material som svensklärare redan använder i sin undervisning, så att olika teman kan behandlas mångsidigt. Med inspirerande material vill Svenska nu också stöda mångsidigt språkbruk, väcka elevernas intresse för svenskan och svenskspråkig kultur samt utveckla elevernas ordförråd och kommunikativa färdigheter. Materialen ska ge upphov till glädje och kreativitet.

Under året 2020 förnyades Svenska nu:s webbsida för läromaterial, Plugganu.fi. På de nya webbsidorna är det lättare för svensklärarna

att hitta material för sin undervisning och det är lättare att navigera mellan materialen.

I början av året publicerades Svenska nu:s och Svenska Yle:s samarbetsmaterial Vetamix: högtider. Materialet innehåller 13 Vetamix-videon om kända finska kulturpersoner och finska högtider som Svenska nu transkriberade och gjorde tilläggsövningar till. Materialet skapades med tanke på att svensklärarna skulle kunna inleda en svensklektion under eller inför en högtid med hjälp av materialet. Genom materialet ville Svenska nu lyfta fram finlands-svenska kulturpersoner samt uppmärksamma högtiderna som firas i Svenskfinland. Med hjälp av materialet kan svensklärarna i Finland lätt ta in kulturella inslag i sin undervisning.

Under våren 2020 skapades sammanlagt tre olika videobaserade serier – Mickes mattips, Rita på svenska och Veckans rap – samt serien Dagens tips. Serierna var speciellt avsedda för distansundervisningen i grundskolan under skolstängningen från mars till maj. Varje videoavsnitt i serierna kompletterades med tilläggsuppgifter som lärarna kunde arbeta vidare med sina elever. Serierna användes aktivt bland lärarna även

i närundervisningen på hösten 2020. Videorna sågs sammanlagt 22 642 gånger under året.

I serien **Dagens tips** tipsade Svenska nu dagligen om sina redan befintliga läromaterial och hur de olika delarna kunde utnyttjas i undervisningen på olika stadier. Serien förvandlades på hösten till **Veckans tips** där materialen presenterades i större helheter. Syftet med **Veckans tips** är att ge tips på hur Svenska nu:s läromaterial kan anknytas till olika teman och användas för att behandla teman mångsidigare.

Videoserien **Mickes mattips** med Michael Björklund kombinerar svenska och huslig ekonomi. Serien består av sju videor där Björklund visar hur man lagar enkla maträtter och mellanmål. Svenska nu skapade tilläggsmaterial till varje avsnitt där eleverna kunde arbeta vidare med videons tema och viktiga ord.

Serien **Rita på svenska** är en videoserie där bildkonstläraren Petra Bergström lär ut olika teckningstekniker på svenska. Serien innehåller åtta videor och varje avsnitt innehåller även tilläggsuppgifter som klassen kan arbeta vidare med efter videon och teckningsuppgiften.

Veckans rap är en videoserie som är skapad i syfte att kombinera musik och svenskundervisning. I serien visar rapparen Jesse P hur man skriver en rap-text. I videorna går Jesse P igenom tekniken samt centrala ord i det temat som behandlar. Svenska nu har därtill skapat tilläggsmaterial till varje avsnitt, där eleverna får arbeta vidare med temat i form av små övningar. Sammanlagt producerades sex stycken videor, som publicerades en gång i veckan under våren.

Lärrarhandledningen för företagsbesök är ett nytt efterfrågat material som är avsett som stöd för lärare när de planerar ett företagsbesök. Materialet uppmuntrar elever att bekanta sig med arbetslivet på svenska och fördjupa sin förståelse om vilka språkfärdigheter som

Erik Wennerstrands skulptur *Trädets uppväxt* är ett urverks arbete i Hanaholmens konstpark.

behövs. Handledningen innehåller konkreta tips på hur man kan förverkliga besöket samt hurdana övningar man kan göra med studerande före och efter besöket. Materialet publicerades i elektronisk form på Svenska nus hemsida för läromaterial.

På hösten 2020 deltog Svenska nu i Justitieministeriets kampanj *Oma kieli – Eget språk* för ett inkluderande och positivt språkklimat. Som en del av kampanjen producerade Svenska nu sammanlagt fyra olika videor kring kampanjens tema och skapade diskussionsövningar kring dem. Videorna publicerades både på Youtube och på Svenska nus hemsidor för läromaterial.

Svenska nu arrangerade fysiska workshoppar för elever i Hanaholmens konstpark i samband med Kulturturen och producerade pedagogiskt material för ändamålet. Material-

et består av lättlästa texter om konstverken och uppgifter (som är inspirerade av själva platsen och av konstverken). Med hjälp av materialet kan läraren också planera en egen rundvandring och det pedagogiska materialet kommer att kompletteras senare med bild- och videomaterial så att det kan utnyttjas i undervisningen även utan ett fysiskt besök. Nätverket producerade också uppgifter till Sveriges ambassads videor med anknytning till Mauri Kunnas bok Hundarnas historiebok – Finland, en del av Sverige (se senare avsnitt).

Under året 2020 erbjöd Svenska nu svensklärarna möjligheten att låna tre olika utställningar. Utställningen Nordiska landskap presenterar olika miljöer i Norden genom vackra bilder medan utställningen Svenska tiden i Finland handlar om den finska historien från 1200-talet fram till Finska kriget 1808-1809. Utställningen Svenskt i Finland presenterar i bild och text den samhälls- och utvecklingen på olika orter i Finland. Under året 2020 bokades utställningen Nordiska landskap av två skolor och sågs av ca 730 elever.

Under året 2020 fortsatte Svenska nu samarbetet med KSF Media genom att erbjuda prenumerationer av Hufvudstadsbladet till gymnasister som skriver svenskan i studentskrivningarna. Syftet med samarbetet är att erbjuda abiturienterna fördjupning och övning inför studentexamen och ge dem tillgång till autentiskt svenskspråkigt material. Svenska nu har erbjudit fyra veckors elektroniska prenumerationer av Hufvudstadsbladet till abiturienter på våren och på hösten före studentskrivningarna. Sammanlagt 3 625 abiturienter antog erbjudandet.

Samarbetet med Affärsmagasinet Forum fortsatte under året 2020 genom att Svenska nu erbjöd sammanlagt 600 magasin på våren och 690 på hösten till högskolelärare runtom i landet. Svenska nu producerade uppgifter till magasinets artiklar för att erbjuda färdigt material som kan utnyttjas i svenskundervisningen i högskolor.

nu Nätverket Svenska nu

Julkaisija: Oona Mertoniemi [?] · 18. elokuuta 2020 ·

I höst bjuder Svenska nu på paketet HBL Söndag till de finskspråkiga abiturienter som deltar i provet i svenska i studentskrivningarna. I gåvoprenumerationen ingår HBL-papperstidningen på söndagar och en elektronisk prenumeration i en månads tid.

SVENSKANU.FI

Svenska nu | Kom ihåg att beställa HBL i gåva till höstens abiturienter senast den 24.8.2020!

Lue lisää

Lärarna kunde skriva ut ett Svenska nu diplom till sina elever.

HBL-abiprenumerationerna marknadsfördes på Facebook.

På våren 2020 samarbetade Svenska nu med Sveriges ambassad i Helsingfors och skapade uppgifter till tre videor som baserar sig på berättelserna i Mauri Kunnas bok hundarnas historia. Videorna behandlar Finlands gemensamma historia med Sverige. Videorna samt uppgifterna till dem publicerades på Svenska nu:s hemsida för läromaterial.

Svenska nu uppmärksammade Europeiska språkdagen genom att erbjuda gratis läromaterial och uppgifter på olika språk på nätverkets läromaterialssida. Språkdagssidan skapades i samarbete med Institut Français de Finlande, Nordisk kulturkontakt, Goethe Institut samt spanskläraren Katriina Kurki och studeranden i italienska Samuel Luoma vid Åbo universitet. ●

Kulturprogram och nordisk verksamhet

Svenska nu:s verksamhet betonas kultur som en väsentlig del av språkinläring. Nätverket visar att Sverige och den svenska kulturen utgör en intressant inkörsport till svenska språket. Samtidigt betonas också att svenskan öppnar ett fönster till övriga Norden.

Inom ramen för en specialsatsning i huvudstadsregionen har Svenska nu kunnat erbjuda elever besök till olika kulturinstitutioner i närregionen. Programmet heter Kulturturen och det har möjliggjort att Svenska nu har kunnat bredda sin kulturverksamhet och även erbjuda program för språkbads elever. Ett barnevenemang på Sveriges ambassad ingick i Kulturturen år 2020.

Med tanke på teater- och musikföreställningarna var år 2020 ett utmanande år, trots

att flera besök ändå kunde arrangeras ute, virtuellt eller inne i skolorna med mindre publikmängder. Barnens Estrad hade en braksuccé med sina korta uteföreställningar som spelades 244 gånger under hösten.

Ett nytt inslag år 2020 var podcast-verksamheten som körde igång på hösten. Den finskspråkiga podcasten "Kieli keskellä munen" riktar sig till lärare och språkentusiaster, medan den svenskspråkiga serien "Snabbvisit i Sverige" kan användas som en introduktion till svensklektioner.

En stor framgång under verksamhetsåret var att första säsongen av det samnordiska musikprojektet Nordiska Band kunde slutföras som planerat med workshoppar i Lund och Oslo. ●

Kulturturen

Nätverket Svenska nu har erbjudit språkbads elever och elever i finska skolor i åk 6-9 och gymnasiet möjligheten att göra ett kulturbesök till lokala teatrar, muséer eller kulturinstitutioner i huvudstadsregionen. Programmet kallas Kulturturen och det ingår i en specialsatsning i huvudstadsregionen åren 2019-2021. Svenska nu har erbjudit buss-transporter i samband med kulturbesöken för att alla skolor ska kunna ta del av dem. Sammanlagt 1315 elever och lärare från 40 skolor i huvudstadsregionen deltog i 38 kulturbesök. Det bör noteras att det försämrade epidemiläget i huvudstadsregionen på hösten ledde till att 19 guidningar i lokala muséer måste ställas in och därmed förverkligades bara enstaka guidningar.

Kulturturen erbjuds som en pedagogisk helhet bestående av tre delar: kulturtimme på skolan, kulturbesöket och utvärdering. För

Workshop under Lux Hanaholmen.

kulturtimmen utarbetade Svenska nu praktiska övningar och ordlistor som kompletterade det förhandsmaterial som ingick i besöksmålets publikarbete. Under eftersnacket på skolan fick eleverna fylla i Svenska nu:s för ändamålet skräddarsydda utvärdering.

Sammanlagt 25 lärare och 471 elever utvärderade kulturbesöken i efterhand. Av lärarna var 62 procent helt av samma åsikt att kulturbesöken var på en språkligt rätt nivå, medan 29 procent var delvis av samma åsikt. Vidare var 57 procent av lärarna helt av samma åsikt att kulturbesöken var innehållsmässigt lämplig för målgruppen och 33 procent var delvis av samma åsikt. Alla lärare ansåg att besöket uppmuntrar eleverna att bli intresserade av svenska språket (33 % helt av samma åsikt, 67 % delvis av samma åsikt). Språkbadslärare fick också svara på påståendet "Att besöka svenska rum (som teatrar, museer) stärker elevernas språkliga medvetenhet", och alla var helt av samma åsikt.

De äldre eleverna fyllde i en elektronisk utvärdering och det bör beaktas att över hälften av dem som svarade var språkbadselever. Ur elevutvärderingarna framgår det att pjäsen "Gå ut och var glad din jävel" uppfattades som svår, men programmet Lux Hanaholmen uppskattades. Sammanlagt 34 % av de äldre eleverna angav att de tittat eller lyssnat på svenskspråkiga program och 78 % ansåg att de kommer att behöva svenskan i arbetslivet.

De yngre eleverna utvärderade programmet "Tidsresa: en dag på landet" och Unga teaterns föreställning "Det susar i säven" på en pappersblankett. Två tredjedelar av de yngre eleverna hade bra stämning efter besöken och valde följande adjektiv: bra, rolig, fin och glad. På en skala från 1 till 5 gav 49 % besöken fem stjärnor och 20 % fyra stjärnor.

Kulturturen bestod av följande program år 2020:

- **Lux Hanaholmen.** Programmet förverkligades som en del av Lux Helsinki den 4 januari till den 29 februari 2020. Svenska nu bjöd på guidade vandringar ute i konstparken där Lux Hanaholmens ljuskonstverk var utställda och efter det workshoppar med Justema.
- **Föreställningen Gå ut och var glad din jävel på Hanaholmen.** En rolig show om att må skit för gymnasieelever och vuxna.
- **Barnevenemang på Sveriges ambassad i Helsingfors.** Läs mera nedan.
- **Rundtur & konstquiz i Hanaholmens konspark.** Besöket på Hanaholmen bestod av rundvandring i konstparken och konstquiz med bildkonstnären och inredningsdesignern Petra Innanen.
- **Programmet "En dag på landet" på Hertonäs gård.** Tidsresan "En dag på landet" är en dramalek som genom lekens magi tar deltagarna tillbaka i tiden till Knusbacka gård där barnen träffar folket på gården livs levande.
- **Teaterföreställningen "Det susar i säven" på Unga teatern.** En fartfylld historia för språkbadselever och elever i åk 1-6.
- **Emma konstmuseum i Esbo.** Under utställningen i EMMA möts besökaren av ett urval av Elmgreen & Dragsets intressantaste verk.
- **Nationalmuseet i Helsingfors.** Utställningen på Nationalmuseet är en magisk resa till och kring mumintrollens livsvärden och filosofi.
- **Tekniska museet i Helsingfors.** Museets samlingar berättar om Finlands historia från ett agrarsamhälle till en global aktör inom teknologibranschen.
- **Vanda konstmuseum Artsi. Utställningen "Muodosta pintaan"** visar nutidskonst som betraktar hållbar utveckling, den förändrande miljön och människans förhållande till konsumtion. ●

Barnevenemang på Sveriges ambassad

Nätverket Svenska nu erbjöd finskspråkiga skolklasser i åk 6 en unik möjlighet att besöka Sveriges ambassad i Helsingfors. Barnevenemanget arrangerades den 12 mars. Sammanlagt 91 elever och 7 lärare från 4 skolor deltog i evenemanget. Ambassaden beslöt att inhibera evenemanget den 13 mars på grund av coronaläget.

I samband med besöket fick eleverna bekanta sig med den svenska tiden i Finland utgående från Mauri Kunns bok "Hundarnas historiebok – Finland en del av Sverige". I programmet ingick också en rundtur och saftkalas i ambassadbyggnaden. Lektionerna hölls av Henrik Skarevik, Oona Mertoniemi och Ina Suominen.

Under våren producerade Sveriges ambassad i Helsingfors i samarbete med Finlands nationalteater tre videor som baserar sig på

Ina Suominen och Oona Mertoniemi inleder om Finlands och Sveriges gemensamma historia.

berättelserna i Mauri Kunns bok Hundarnas historiebok – Finland, en del av Sverige. Svenska nu producerade uppgifter till videorna och samlade materialet på nätverkets läromaterialssida. Videorna kan användas som ett tillägg i undervisningen eller som förhandsmaterial inför kommande barnevenemang på ambassaden. ●

Teater

Teater Taimine påbörjade året 2020 förväntansfullt med den nyskrivna föreställningen Lyckomanifestet som hade sin premiär hösten 2019. Lyckomanifestet handlar om prestationskrav, lycka och framgång. Hannes far vill att han skall bli hockeyproffs liksom han själv varit i sin ungdom. Hannes klasskompis Emmi är supersmart och bara pluggar. Deras ovän-

tade vänskap bygger på den gemensamma prestationskraven och tillsammans hittar de en lösning till stressen och pressen. Lyckomanifestet är en liten berättelse som ställer stora frågor: Hur vill vi leva? Hur blir vi lyckliga? Och vem bestämmer vad framgång är?

Året 2020 började med en turné i Åboland vecka 10, men sedan bröt Covid-19 pandemin ut och alla vårens föreställningar måste avbokas. Under hösten tog inte alla skolor emot utomstående gäster och de som gjorde det var försiktiga med att samla flera grupper samtidigt. Under senhösten ledde det förvärrade epidemiläget dessutom till att föreställningar

Mikael Strömberg ja Jonna Nyman figurerade i huvudrollerna i pjäsen Lyckomanifestet.

avbokades. Turnéerna i Egentliga-Finland, Lappland, Jyväskylä, Uleåborg och Nyland resulterade i 3727 elev- och lärarkontakter, 36 föreställningar och 21 besökta skolor.

Svenska nu och Sveriges ambassad i Helsingfors hade planerat en teaterturné med Riksteaterns föreställning "Man får ställa upp" den 17 april

i Kotka, den 20 april i Kuopio och den 24 april i Tammerfors. Svenska nu hade bokat biljetter för svensklärare och inför föreställningarna hade det ingått författarsamtal med regissören Adde Malmberg. På grund av epidemiläget och de finska myndigheternas restriktioner inhiberades turnén och samtalen. ●

Musik

Barnens Estrad körde igång året med sin stora repertoar av föreställningar för alla årskurser. Hoppelina och Maija samt Pelon linnassa - i räds-lans slott var nya föreställningar, medan Apan Anders, Anders & kompisen, Norden runt på 40 minuter och WTF-what the finlandssvensk spelats även tidigare år. Vårens föreställningar sågs av 6110 elever och 398 lärare.

Hoppelina och Maja är en rolig föreställning för åk 0-2 och berättar om Maja som hittar en ny vän kaninen Hoppelina och ger sig ut på äventyr. Föreställningen handlar om vänskap, äventyr och tvåspråkighet på ett roligt och interaktivt sätt. Pelon linnassa - i räds-lans slott är en föreställning om att besegra sin rädsla för åk 3-6. Anya får hjälp av sina fantasivänner och hamnar i en spännande

kamp mot rädslan och lyckas besegra den och rädda fantasiriket.

Apan Anders laulaa kahdella kielellä för åk 0-2 och Anders & kompisen – musiikkia kahdella kielellä för åk 3-6 är båda rolig musikföreställning med sång, sketcher och sånglekar. Norden runt på 40 minuter är en interaktiv musikfrågesport för åk 7-9 och gymnasiet. WTH -What the finlandssvensk är en rolig, avspänd och humoristisk föreställning för äldre elever med bilder, frågor och sånger som handlar om det svenska i Finland.

Efter att Covid-19 pandemin bröt ut måste alla vårens föreställningar avbokas. Till hösten utvecklade Barnens Estrad två uteföreställningar som kunde genomföras i tält på skolgården. Föreställningarnas längd var 15 minuter och kunde spelas upp till fem gånger per dag för att nå en större publik. Sammanlagt 11 915 elever och 725 lärare tog del av uteföreställningarna.

Virkeä vartti - en rolig kvart är en finskspråkig föreställning med svenska element för åk 0-6. Huvudtemat var det svenska språket och finlandssvenskhet. Allt bakades ihop till en rolig och glad föreställning med rörelse, dans och roliga texter. En kvart på svenska

Matilda Anttila & Catrine Krusberg genomförde uteföreställningen Virkeä vartti – en rolig kvart.

Folkmusiks bandet Kolonien från Sverige genomförde virtuella konserter.

var en lättisam och rolig talkshow om svenska språket i Finland. Prat, frågor och musik ingick.

Föreställningen innehöll en stor dos av svenska och den riktades till äldre elever.

Kolonien är ett folkmusiks band från Sverige, som genomförde virtuella konserter för Svenska nu-nätverkets räkning hösten 2020. Efter konserten fick eleverna ställa frågor till musikererna. Den interaktiva delen var ett välkommet tillägg till musikupplevelsen, men upplägget förutsatte ett aktivt engagemang och förberedelser från läraren för att slutresultatet skulle bli bra. Allt som allt blev det 61 virtuella konserter i 31 skolor för 2683 elever. Konserterna erbjöds i samarbete med Koncertcentralen och det virtuella upplägget medförde att skolor från olika delar av Finland kunde medverka. ●

Nordiska Band

Läsåret 2019-2020 genomfördes det samnordiska musikprojektet Nordiska Band, som integrerar ämnesövergripande språkundervisning med personlig passion för musik. Musikintresserade gymnasie-studerande från Finland, Sverige och Norge bildade samnordiska musikgrupper som arbetade under ledning av deras musiklärare. Utöver musicerandet fick eleverna lära ut sitt språk och sin kultur till sina bandmedlemmar under ledning av deras svensklärare. Svenska nu utarbetade ett koncept för tandem-inläringen i projektet. Musikgymnasierna Vaskivuoren lukio (Vanda), Puolanmäen lukio (Åbo), Gymnasieskolan Spyken (Lund) och Edvard Munch videregående skole (Oslo) medverkade i projektet.

Projektet inleddes med Bandstart den 4-8 november 2019 på Hanaholmen. Sammanlagt

Nordiska Band workshops i Lund och Oslo.

50 elever och 8 lärare från de medverkande skolorna deltog. Under veckan fick eleverna lära känna varandra, göra språkövningar och bilda samnordiska band. Workshopen avslutades med att de åtta Nordiska Banden uppträdde för varandra.

Modul 2 i Lund ägde rum den 2-6 mars 2020. Gruppen från Åbo reste till Lund och samarbetade med sina kolleger i Gymnasieskolan Spyken. De finska eleverna deltog i skolarbetet i det svenska gymnasiet och samarbetade i Nordiska Band. På torsdag genomfördes två konserter, en internt för skolan och en öppen för föräldrar, vänner och utomstående publik.

Modul 2 i Oslo ägde rum den 9-12 mars 2020. Eleverna från Vanda reste till Oslo och samarbetade med sina kolleger i Edvard Munch vidaregående skole. De finska eleverna deltog i skolarbetet i det norska gymnasiet och samarbetade i Nordiska Band. På grund

av den annalkande coronaepidemin ställdes den offentliga konserten in och de finska elevernas hemfärd tidigarelades med en dag. Banden fick ändå uppträda för varandra och konserten videofilmades.

Efter modul 1 och modul 2 genomfördes en utvärdering (alla fyllde i en fysisk feedback-blankett under schemalagd tid) som visar att projektets målsättningar till mycket stor del nåddes. Eleverna redovisade stort intresse för grannländerna och de finländska eleverna en klart ökad ambition att använda svenska i stället för engelska i kommunikationen med nordbor. Musikaliskt nådde projektet också sitt mål. Eleverna sjöng på varandras språk och särskilt nordbornas aktiva försök att sjunga på finska uppskattades av eleverna från Finland. De egna låtarna uppvisar en stor variation i karaktär och språkanvändning, och avslöjar också att eleverna var ivriga att skriva lättsjunga texter som sedan framfördes på konserterna. ●

Nordisk film

I **Svenska nu:s filmverksamhet** ingår allt från utlåning av svenska dvd-filmer till skolor, till skolföreläsningar, en filmserie i regionala biografier och filmvisningar på Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland. Under filmvisningarna har publikmängden anpassats till rådande coronarestriktioner.

Filmserien **Månadens nordiska film** i regionerna förverkligades i biografier i Tavastehus, Enare, Joensuu, Seinäjoki, Uleåborg, Åbo, Tammerfors, Torneå och Vasa (närmare 50 % av filmerna från Sverige). Under Svenska veckan visades också sammanlagt nio svens-

Filmerna *Monica Z* och *En komikers uppväxt* visades på Hanaholmen.

ka filmer för skolelever i skolor i Tavastehus och Uleåborg.

Månadens nordiska film på Hanaholmen visades normalt i februari och mars, varefter det blev ett uppehåll på grund av epidemiläget. I sep-

tember utvecklades ett nytt koncept Hanaciné med visningar av de svenska filmerna *And then we danced* och *Monica Z utomhus*. I november genomfördes två filmvisningar under samma dag i auditoriet för att både tillgodose intresset och upprätthålla tillräckliga säkerhetsavstånd. ●

Podcast

Hösten 2020 inledde Svenska nu en podcast-verksamhet för elever, lärare och språkentusiaster. De fyra avsnitten lyssnades på 280 gånger under hösten.

I podden **"Kieli keskellä munnen"** diskuterar programvärdarna Solja Krapu-Kallio och Henrik Huldén erfarenheter om språk, tabbar och historier om livet i Finland och Sverige med inbjudna gäster. År 2020 utkom tre avsnitt med skådespelaren Minttu Mustakallio, översättare Lovisa Jakobsson och Ikeas Finlands chef Timo Hulmi som gäster.

Podcasten **"Snabbvisit i Sverige"** behandlar aktuella snackisar som kan intressera eleverna.

Läraren kan använda de korta avsnitten som en introduktion till lektionen och ljudmaterialet finns också tillgängligt som skrift. Podcasten lanserades i december med ett avsnitt där journalisten Jasmin Lindberg berättade om den nya bron till Djurgården i Stockholm. ●

Samhällelig verksamhet

Svenska nu bedriver påverkansarbete för att förbättra svenskundervisningens förutsättningar och bidra till ett gott språkklimat. Under verksamhetsåret deltog Svenska nu i beredningen av regeringens nationalspråksstrategi och i justitieministeriets kampanj för ett bättre språkklimat med en videoserie.

Svenska nu följde upp beredningen av programmet för att stärka inlärningen av andra inhemska språket i skolan. Projektchef Mikael

Hiltunen var i direkt kontakt med undervisningsministerns stab samt uppmuntrade ministeriet att komma igång i en intervju till YLE.

Med utgångspunkt i lokala svenska frågeställningar arrangerades beslutsfattareträffar i Kotka och Varkaus. Den pinfärska undersökningens om majoritetsbefolkningens inställning till det svenska i Finland behandlades under Svenska nu:s delegationsmöte på Hanaholmen. ●

Påverkansarbete i regionerna

På det lokala planet arrangerades beslutsfattareträffar den 21 september i Kotka och den 14 december i Varkaus. I Kotka diskuterades centralsjukhusets tvåspråkighetsstrategi och flerspråkigheten som en strategisk resurs för kommunen. Kommunminister Sirpa Paatero (Sdp), fullmäktigeordförande Jari Elomaa (Saml) och servicechef Paula Järvisalo märktes som talare. Evenemanget följdes upp med en dialog med stadens beslutsfattare om att samla information om svensk service på stadens webbsida.

I Varkaus låg fokus på den svenska skolans fortbestånd och frågan debatterades av stadsstyrelsens vice ordförande Kati Hynninen (Saml) samt fullmäktigeledamöterna Jaakko Ikonen (Sdp) och Jorma Tanninen (Sannf). Ordförande för Vänförbundet för Svenska Skolan i Varkaus Nea Ikonen introducerade till temat genom att redogöra för den svenska skolans historia, bakgrunden till att skolan lades ner och planerna om en ny svensk i privat regi. I många anföranden kom det fram att det upplevdes som betydelsefullt att lunchseminariet arrangerades och att man kunde fokusera på problematiken kring den svenska skolan. Även om åsikterna gick isär huruvida det var ändamålsenligt att den svenska skolan lades ner, rådde det en bred samstämmighet om att en privat svensk skola vore välkommen i Varkaus och att det kunde innebära en ny start för samarbetet med staden.

Kommunminister Sirpa Paatero inledde under beslutsfattareträffen i Kotka.

Den svenska skolans framtid debatterades under beslutsfattareträffen i Varkaus.

Under året föreläste projektchef Mikael Hiltunen om nätverkets programutbud, läromaterial och påverkansarbete för grundskole- och gymnasierektorer i Vanda och Björneborg samt för Helsingfors stads tvåspråkighetskommitté och Svenska Finlands Folktings medie- och kulturutskott. ●

Eget språk

Nätverket Svenska nu deltog i Justitieministeriets kampanj för ett inkluderande och positivt språkklimat. Kampanjens syfte var att uppmuntra var och en att modigt tala sitt eget språk och se mångfalden i de olika språken som en styrka i samhället.

Svenska nu belyste språkets rikedom med fyra videor och tillhörande uppgifter som lanserades under Svenska veckan den 2-8 november 2020. Materialet publicerades på nätverkets läromaterialssida och videorna delades på Facebook, Instagram och Twitter. Videorna sågs 254 gånger under senhösten.

Video 1: Du kan tala precis det språk du vill.

Video 2: Med språket definierar du ditt liv.

Video 3: Språket förmedlar tanken. Tankar förändrar världen.

Video 4: Språket öppnar en hel värld. ●

Styrgrupp och delegation

Nätverket Svenska nu har en styrgrupp som består av relevanta parter för nätverket. Styrgruppen fastställer nätverkets mål, budget, verksamhetsplan och styrdokument. Styrgruppsmedlemmarna bidrar med sin expertis och idkar kritisk översyn över projektets verkställighet. År 2020 sammanträdde styrgruppen till fyra möten.

Under verksamhetsåret tillsatte styrgruppen en historikarbetsgrupp och gav filosofie magister Ina Suominen i uppdrag att skriva Svenska nu-nätverkets historik. Följande personer valdes till historikarbetsgruppen: minister Pär Stenbäck (ordförande), undervisningsråd Armi Mikkola, professor Paula Rossi, ordförande för Svenska Kulturfonden i Björneborg Erik Rosenlew, projektassistent Ina Suominen och projektchef Mikael Hiltunen (sekreterare). Historikarbetsgruppen sammanträdde till ett konstituerande möte under hösten och drog upp riktlinjerna för skrivarbetet utgående från Suominens forskningsplan. Historiken bereds med tanke på nätverkets jubileumsår år 2022.

Nätverket koordineras av Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland. Under

verksamhetsåret har det operativa teamet bestått av en projektchef och fem anställda. Efter att coronaepidemin bröt ut sammanträdde Svenska nu-teamet en gång i veckan för att hålla upp tempot i distansarbetet och förse alla i teamet med en gemensam situationsbild. Teamet sammanträdde till 36 protokollförda möten. Personalen var permitterad till 50 % under april-maj. Svenska nu:s medarbetare år 2020 var Mikael Hiltunen, Henrik Huldén, Oona Mertonien, Liisa Suomela, Ina Suominen och Tyra Therman. Fanny Åkerberg avlade sin högskolepraktik i Svenska nu teamet i januari.

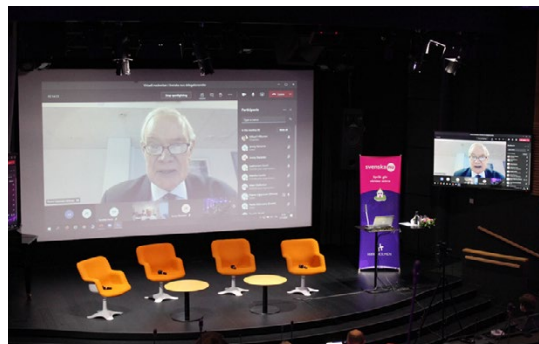
Svenska nu har en delegation som består av ordförande, två viceordförande och 60 medlemmar. Tidigare statsminister Paavo Lipponen är delegationsordförande och nätverkets beskyddare. Delegationsmedlemmarna är engagerade inom näringslivet, samhällsfrågor och utbildningsvärlden i Finland och i Sverige. Styrgruppens och delegationens mandat och uppgifter regleras i ett styrdokument för Svenska nu.

Svenska nu:s årliga delegationsmöte hölls den 2 november på Hanaholmen som ett hybridevenemang med både fysisk och virtuell närvaro.

Ordförande Paavo Lipponen konstaterade i sitt öppningsanförande att regeringen borde bereda nationalspråksstrategin samt programmet för att stärka inläringen av andra inhemska språket i skolan som parallella processer. Han hänvisade till forskningsrönen i boken "Ur majoritetens perspektiv" och poängterade att ju bättre kunskaper i svenska du har desto positivare åsikter om det svenska i Finland tenderar du att ha.

Justitieminister Anna-Maja Henriksson framförde en videohälsning till mötet. Hon redogjorde för beredningen av regeringens nationalspråkstrategi, som är en uppföljning av den första strategin som godkändes av regeringen Katainen. Utmaningar som man försöker tackla med strategin är att nationalspråkens användningsområde har krympt, språkklimatet har försämrats och rätten till service på svenska har naggats i kanterna.

I panelen från vänster Katja Kurki, Erik Rosenlew, Katri Kulmuni och Staffan Himmelroos.

Ordförande Paavo Lipponen öppnade delegationsmötet.

Efter videohälsningen följde en diskussion om majoritetsbefolkningens inställning till svenska språket utgående från SLS enkätundersökning. I diskussionen medverkade universitetsforskare Staffan Himmelroos, riksdagsledamot Katri Kulmuni, svensklärare Katja Kurki och ordförande för Svenska Kulturfonden i Björneborg Erik Rosenlew.

Avslutningsvis berättade verkställande direktör Gunvor Kronman om höjdpunkter under verksamhetsåret 2019 samt hur Svenska nu anpassat sig till coronaepidemin med material för distansundervisningen och virtuella program. ●

Svenska nu-nätverkets styrgrupp år 2020

- **Kari Jukarainen**,
Språkläraryrket i Finland SUKOL rf
- **Jenny Kanerva**,
ambassadråd för kommunikation och kultur vid Sveriges ambassad
- **Gunvor Kronman**, Hanaholmens VD; ordförande
- **Elina Lehto-Häggroth**,
tidigare vice stadsdirektör vid Vanda stad
- **Berndt-Johan Lindström**,
utbildningsombudsman vid Svenska Kulturfonden
- **Yvonne Nummela**,
undervisningsråd vid Utbildningsstyrelsen
- **Tea Pasanen**, viceordförande för Saga rf.
- **Satu Pessi**,
ordförande för Svensklärarna i Finland rf
- **Erik Rosenlew**,
ordförande för Svenska Kulturfonden i Björneborg
- **Paula Rossi**, professor vid Uleåborgs universitet
- **Terhi Seinä**,
undervisningsråd vid Utbildningsstyrelsen
- **Pär Stenbäck**, minister
- **Marjo Vesalainen**, undervisningsråd
vid undervisnings- och kulturministeriet
- **Niklas Wahlström**, ansvarig för utbildning vid Svenska folkskolans vänner
- **Monika Wirkkala**, enhetschef vid Svenska institutet

Medlemmar i Svenska nu-nätverkets delegation 2020-2021

- **Lipponen Paavo**,
ordförande för och beskyddare av Svenska nu
- **Ikäheimo Johanna**,
styrelseordförande, Lappset Group Oy,
vice ordförande för Svenska nu
- **Palviainen Åsa**, professor, Jyväskylä universitet,
vice ordförande för Svenska nu
- **Clase Nicola**,
ambassadör, Sveriges ambassad i Helsingfors
- **Enestam Jan-Erik**, vice ordförande,
Kulturfonden för Sverige och Finland
- **Gestrin Christina**, fullmäktigegruppens ordförande
i Esbo, Svenska Folkpartiet
- **Harkoma Sisko**, medlem i studentexamensnämnden,
svensklärare emerita
- **Heinonen Olli-Pekka**,
generaldirektör, Utbildningsstyrelsen
- **Helle Minna**,
arbetsmarknadsdirektör, Teknologiindustrin
- **Häkämies Jyri**,
verkställande direktör, Finlands näringsliv
- **Ihalainen Karin**, rektor, Svenska skolan i Lahtis
- **Itkonen Juha**, författare
- **Kellgren Ola**, direktör, Nordisk Kulturkontakt
- **Keskinen Juha**, ledarskribent, Iltalehti
- **Kiukas Vertti**, generalsekreterare, Soste r.f.
- **Koivunen Anu**,
professor, Stockholms universitet
- **Korjus Tapio**,
vicerektor, Olympic training center Kuortane
- **Krohn Irina**,
verkställande direktör, Finlands filmstiftelse
- **Kulmuni Katri**,
riksdagsledamot, Centerpartiet i Finland
- **Kumpula-Natri Miapetra**, EU-parlamentariker,
Finlands Socialdemokratiska Parti
- **Kunnas Kaj**, frilansjournalist
- **Kähkönen Sirpa**, författare
- **Lehikoinen Petri**,
undervisningsråd, Utbildningsstyrelsen
- **Lehto-Häggroth Elina**,
tidigare biträdande stadsdirektör, Vanda
- **Levola-Lyytinen Johanna**,
rektor, Turun lyseon lukio
- **Liksom Rosa**, konstnär och författare
- **Lonka Kirsti**, professor, Helsingfors universitet
- **Lumio Markku**, stadsdirektör, Kauhava
- **Luukkonen Aino-Maija**, stadsdirektör, Björneborg
- **Majander-Reenpää Leena**,
sakkunnig inom bokbranschen
- **Multala Sari**, riksdagsledamot, Samlingspartiet
- **Myllyvirta Jyrki**, tidigare stadsdirektör, Lahtis
- **Niemelä Jari**, rektor, Helsingfors universitet
- **Niemi Kaius**,
ansvarig chefredaktör, Helsingin Sanomat
- **Niemi-Laine Päivi**, ordförande, Förbundet för den
offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL
- **Oikarinen Kyösti**, stadsstyrelseordförande i
Uleåborg, Centerpartiet i Finland
- **Palola Antti**, ordförande,
Tjänstemannacentralorganisationen STTK
- **Peltonen Mika**, verkställande direktör,
Södra Karelen handelskammare
- **Penttilä Risto E. J.**,
verkställande direktör, Amcham Finland
- **Pirttilä Anneli**, rektor emerita
- **Qvintus Dimitri**, chef för samhällsrelationer, Bayer
- **Ralph Bo**, ledamot i Svenska Akademien
- **Rantala-Korhonen Piia**, direktör, Uleåborgs stad
- **Rantanen Juha**, bergsråd
- **Razmyar Nasima**, Helsingfors biträdande
borgmästare för kultur- och fritidssektorn
- **Rämö Eero**, konsult, Tekir Ab
- **Salo Aija**, överinspektör hos
diskrimineringsombudsmannen
- **Salovaara Paula**, journalist
- **Sasi Kimmo**, direktionsordförande, Hanaholmen
- **Sauri Pekka**, Senior Advisor,
Executive Education vid Aalto universitet
- **Selin Ann**, Senior Advisor, Pohjoisranta BCW
- **Siimes Suvi-Anne**, verkställande direktör,
Arbetspensionsförsäkrarna TELA
- **Sjöstedt Madeleine**,
generaldirektör, Svenska institutet
- **Stenbäck Pär**, minister
- **Talonpoika Liisa**,
ambassadör, Finlands ambassad i Stockholm
- **Tervo Jari**, författare
- **Torstila Pertti**, ambassadör,
ordförande för Finlands Röda Kors
- **Wallenius Mats**, fonddirektör,
Kulturfonden för Sverige och Finland
- **Viitanen Antti**, verkställande direktör,
Novartis Finland Ab
- **Virolainen Anne-Mari**,
riksdagsledamot, Samlingspartiet

Kommunikation

Ar 2020 utförde Svenska nu ett omfattande utvecklingsarbete inom kommunikationsverksamheten. Nätverkets webbsida förnyades i grunden och nya funktioner infördes. Lärarna har möjlighet att klicka på en karta som visualiserar i vilka regioner de olika skolprogrammen är tillgängliga. Användarvänligheten var också en ledstjärna när läromaterialssidan omformades så att läromaterialen är grupperade enligt årskurs.

Whatsapp-nyhetsbrevet ersattes av ett månatligt nyhetsbrev som skickas från plattformen Emaileri till e-posten. Det visuellt tilltalande nyhetsbrevet kan beställas via en

blankett på nätsidan och Svenska nu kan följa upp öppningsstatistiken efteråt.

Svenska nu gjorde stora framsteg med att nå och skapa interaktion med elever på Instagram. Nätverket aktiverade sitt abi-konto inför studentskrivningarna och engagerade elever att fylla i olika quizar och övningar. Även följarna på Facebook ökade stadigt.

Nätverkets beslutsfattarträffar behandlade relevanta lokala frågeställningar och fick mycket synlighet i medier. Svenska nu och Svenska folkskolans vänner gjorde också en aktiv insats att informera om det gemensamma vänskolprojektet via insändare i ett flertal tidningar. ●

Mediasynlighet

HundrED.Org är en internationell allmännyttig organisation som letar efter och delar erfarenheter av inspirerande innovationer på utbildningsfältet. År 2020 presenterade HundrED Nätverket Svenska nu som ett framgångsrikt projekt inom språkinlärning.

Den 1-2 februari lyfte Vasabladet och Österbottens tidning på ledarsida fram Svenska nu som exempel på hur man lyckats levandegöra svenskan i finskspråkiga skolor. Tidningarna efterlyste motsvarande satsningar i svenska skolor för att stöda finskundervisningen.

Yle Radio Suomi intervjuade rapartist Jesse P om hans skolturné för programmet Merilapin aamu den 11 mars.

Beslutsfattarträffen den 21 september i Kotka bevakades av Radio Vega Östnyland och tidningen Östnyland.

Yle bedrev undersökande journalistik om varför beredningen av regeringens program för att stärka inlärningen av andra inhemska språket i skolan inte framskridit. Undersökningen resulterade i radioinslag och artikeln "Undervisningen i svenska och

Beslutsfattarträffen i Varkaus fick mycket mediasynlighet. I panelen från vänster Kati Hynninen, Jorma Tanninen och Jaakko Ikonen.

finska skulle bli bättre och studentsvenskan återinföras – regeringsprogrammets löften och hot har skjutits på framtiden” som publicerades den 28 oktober. Svenska nu:s projektchef Mikael Hiltunen intervjuades för radioinslagen och artikeln.

Nättidningen Arbetarbladet skrev ett utförligt referat från Svenska nu-nätverkets delegationsmöte den 2 november på Hanaholmen.

Projektchef Mikael Hiltunen skrev en replik om Svenska nu:s verksamhet i Hufvudstadsbladet den 25 november.

Projektchef Mikael Hiltunen och ansvarig för utbildning vid Svenska folkskolans vänner Niklas Wahlström skrev en gemensam insän-

dare ”Ollaanko ystäviä?” om vänskolprojektet. Texten publicerades på finska i Språklärförbundet i Finland SUKOL rf:s blogg den 8 december samt i de regionala tidningarna Karjalainen och Kaleva. Texten publicerades på svenska i tidningarna Poppis och Läraren.

Beslutsfattarträffen 14.12 i Varkaus fick mycket synlighet i medier. Svensk presstjänst gjorde en förhandspuff om Varkaus Svenska Skola och tillställningen som publicerades i bl.a. Hufvudstadsbladet. Själva lunchseminariet bevakades av Savon Sanomat, Warkauden lehti, nättidningen Sykkeessä och Svenska Yle för TV och webb.

Svenska nu köpte annonsutrymme i tidningarna Poppis, Opettaja och Tempus under verksamhetsåret. ●

Sociala medier

Under året 2020 hade Svenska nu:s sociala medier en stor betydelse för nätverkets kommunikation samt för marknadsföringen av material. Under skolornas distansundervisning gjorde Svenska nu regelbundet reklam för sina läromaterial på Facebook och Instagram. Materialen uppmärksammades även på Twitter. Då de virtuella lektionerna körde igång användes sociala medier som ett viktigt verktyg för att sprida information om möjligheten till digitala lektioner.

Hösten 2020 lanserade Svenska nu ett nytt nyhetsbrev som skickas via e-post till lärare och andra som är intresserade av Svenska nu:s verksamhet. Nyhetsbrevet som skickades via Whatsapp avslutades, då det inte längre ansågs som ett effektivt sätt att nå lärarna. Antalet beställare av det nya nyhetsbrevet växte snabbt och i slutet av året hade nyhetsbrevet 2259 beställare.

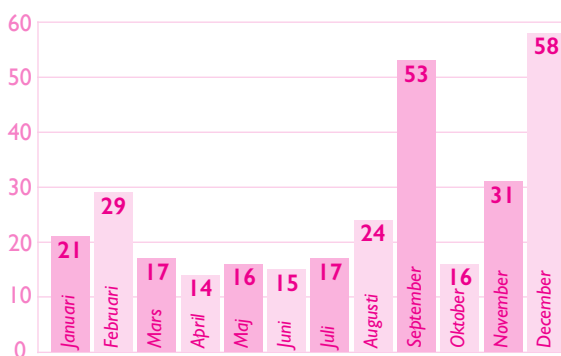

Svenska nu:s nya läromaterial Vetamix: högtider väckte mycket intresse på Facebook.

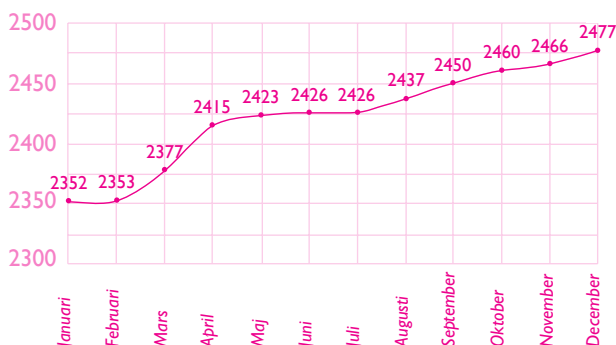
Den röda tråden i de olika kanalerna förtydligades under verksamhetsåret 2020. Facebook användes som kanal för marknadsföringen av evenemang, skolprogram och läromaterial samt spridning av nyheter från Sverige. Instagram-kontona användes för en mera lättsam kommunikation med elever och lärare. Tyngdpunkten i innehållet på Instagram låg på Instagram stories och grafiskt tilltalande inlägg. Påverkansarbete och diskussionen om språkpolitiska frågor koncentrerades till Twitter.

Svenska nu lyckades höja sitt följarantal både på Facebook och Instagram. Antalet följare steg från 2352 till 2477 på Facebook, medan antalet följare på Instagram steg från 1017 till 1241 personer.

Nya följare instagram

Nya följare facebook

Användarna var nöjda med abi-kontot.

Under hösten 2020 aktiverade Svenska nu återigen sitt elevkonto abi_svenskanu på Instagram, som under tidigare år använts som en del av abiträning på Facebook. När kontot körde igång i september hade kontot från tidigare ca 40 följare. Kontot började uppdateras på nytt med syftet att motivera och inspirera abiturienterna samt ge dem en daglig dos av svenska. Svenska nu publicerade regelbundet små övningar och tips inför provet och pluggandet. Abi-kontot var aktivt varje vardag fram till skrivningarna den 21 september 2020. Under hela den ifrågasvarande perioden fick kontot dagligen nya följare och som bäst nådde det ett följarantal på ca 860 personer.

Efter studentskrivningarna gjordes en kort utvärdering av abi-kontot. I enkäten framgick att 77 procent av följarna ansåg att kontot var bra och 75 procent ansåg att Svenska nu ska fortsätta med kontot efter studentskrivningarna. I öppna svar tackade studenterna för kontot och det mest positiva svaret löd "Det här är det bästa! Varför finns det inte mer språkkonton på IG, det är ju så lätt att göra små prov". På grund av den stora efterfrågan och intresset bland följarna fattades beslutet att uppdatera kontot regelbundet också efter studentskrivningarna. I slutet av året 2020 hade abi-kontot sammanlagt 790 följare. ●

Hemsidan

Svenska nu

Nätverket Svenska nu motiverar och inspirerar finskspråkiga barn och ungdomar i hela landet att våga använda svenska.

Nätverket erbjuder levande möten med Sverige och svenskan i skolans värld och lyfter fram kulturupplevelsens roll och betydelse för språkinläringen och pedagogiken. Svenska nu verkar för ett tvåspråkigt Finland och egnager sig i frågor som berör svenskundervisningen.

Under året 2020 inleddes ett stort projekt för att förnya Svenska nus webbplats. Arbetet inkluderade både den huvudsakliga hemsidan www.svenskanu.fi samt läromaterialssidan www.plugganu.fi. Grunden för förnyelsen var att uppdatera och modernisera sidans utseende men framförallt att göra sidan mer funktionell och användarvänlig enligt lärarnas önskemål. Den största förändringen gällde hur lärarna kunde hitta Svenska nu-program till sina skolor. På den nya hemsidan kan lärarna söka efter program enligt landskap vilket möjliggör att lärarna kan snabbt se vad Svenska nu erbjuder just deras region.

På svenskanu.fi skapades också nya sidor om Svenska nus påverkansarbete, podcast och webinarier för att introducera Svenska nus verksamhet på en allt bredare front för användarna. På läromaterialssidan gällde det också att underlätta lärarnas sökning av passande läromaterial. På plugganu.fi skapades en enkel meny som möjliggjorde att lärarna genast kunde välja på vilken nivå läromaterialet de sökte efter skulle vara – lågstadiet,

högstadiet, gymnasiet eller högskola. Genom webbplatsen ville Svenska nu även öka interaktionen med lärarna genom att skapa en möjlighet för lärarna att skicka direkta kontaktförfrågningar till nätverket via hemsidan samt direkt fylla i en blankett för att beställa Svenska nus nya nyhetsbrev.

Som en del av hemsidans uppdatering fick Svenska nu också tillgång till en ny noggrannare rapportering om hemsidan som i framtiden möjliggör att Svenska nu allt noggrannare kan följa med webbplatsens användning samt allt enklare göra uppdateringar och förnyelser på hemsidan där de behövs. Under året 2020 hade nätverkets webbplats över 19 200 användare och antalet sessioner uppgick till över 29 200. På hemsidan registrerades 80 370 sidladdningar. Årets rapport visade att de mest populära sidorna på webbplatsen var läromaterialssidan, utvärderingssidan samt Hitta program-sidan. Den nya hemsidan motsvarar bättre dagens krav på en fungerande hemsida och är också enklare att uppdatera än sin föregångare. ●

Citat av elever

Det var en rolig dag:)

Oli aivan ihana. Se oli hyvä kuinka ”jäätä rikottiin” puhumalla hieman suomea jossain välissä ja kerrottiin samaistuttavia tarinoita liittyen kieleen. **INSPIROI!**

Ohjelma oli todella mielenkiintoinen ja mielenkiinto pysy kokoajan yllä. Esitys oli helppo ymmärtää ja siinä pysy hyvin mukana.

Mielenkiintoinen ohjelma, josta opin myös paljon uutta!

Oli oikein kiinnostavaa! Tällaisia mahdollisuuksia pitäisi olla enemmän tarjolla kouluissa!

Oli kivaa ja oli helppo ymmärtää mistä puhuttiin!

Tack! Det var jätteintressant och roligt!

Oli erittäin kivaa, kun oli hieman erilainen oppitunti! Tykkäsin myös ideasta, miten tämä oli toteutettu.

Jag älskar svenska

Jasmin Lindgrens karriär verkade jätte intressant och det var nyttigt att höra om möjligheterna när man kan tala olika språk!

Aivan loistava ! Mickelle kymppi, oli aivan mahtava

Jag är ytterst intresserad och entusiastisk av svenska Och så glad att jag har lärt mig det ganska bra redan nu!

Todella mukava ja laadukas. Kivaa vaihtelua! Jättebra 👍

Kivaa vaihtelua tavalliseen opiskeluun! Oli kivaa.

Mielestäni virtuaalinen työhaastattelu oli erittäin mukava ja hyödyllinen! Siinä pääsi puhumaan paljon ruotsia ja samalla myös kuuntelemaan ruotsalaisen aitoa puhetta (ei kuuntelutehtävän puhetta, jossa joku lukee selvästi suoraan paperista.).

Yleisesti en pidä ruotsin opiskelusta, mutta tämä vierailu oli poikkeus. Erittäin mukava oppitunti oli.

Mun mielestä oli tosi kiva ja erilainen ruotsin opetustapa näitä vois useemminkin olla. Arvostan kuin paljon te näätte vaivaa ruotsin opiskelun motivoimiseen ja iha opetukseenkin. 😊

Esityksen puhe oli selkeää ja helposti ymmärrettävää. Vaikkei ruotsin taitoni ole täydelliset, niin pystyin yllätyksekseni seuraamaan esitystä hyvin. Esitys antoi myös lisämotivaatiota ruotsinopiskeluun.

Oli aivan muikkea ohjelma ja toivon, että tällaisia tulisi lisää.

Jatkakaa samaan malliin:) ●

Kiitos paljon! Työhaastattelu oli oikeasti todella hyvää harjoitusta tulevaan.

Citat av lärare

Jag tackar hjärtligt för materialet. Det hjälpte mig mycket och jag kommer att använda materialet senare också i närundervisningen.

Jag uppskattar verkligen möjligheten att berika undervisningen med ert material! Tusen tack!! Tack så hemskt mycket! Ni gör ett viktigt arbete:)

Kiitos taas! Ihanaa, että järjestätte ja saatte näitä ihmisiä (Jasmin, Micke, Tavga...) mukaan tähän. ja mahtavaa, että korona-aikanakin voi saada vierailuita.

Jag är jätteglad för att sådan här verksamhet finns överhuvudtaget. I mellersta Finland får vi sällan möjlighet till att använda svenska på riktigt. Detta gäller tom lärarna. Alla besök som vi har haft har varit riktigt bra och underhållande. Jag är också säker på att eleverna också har dragit nytta av det. Tack så mycket!

Aivan upea, innostava ja todella toimiva setti teillä! Olen aiemmin osallistunut Svenska.nu-räppipajoihin ja kokkauskursseille, ja nekin ovat olleet aivan mahtia. Tämä oli suuremmin vedettävissä nyt (koko koululle hajautettuna), ja minusta siksi kertakaikkiaan mahtava juttu! Kiitos!

Todella kiva päivä, oppilailta tuli paljon myönteistä palautetta. Erityisen hyvää oli päivän toiminnallisuus. Kiitos jälleen kerran, ihanaa vaihtelua perusopetukseen tuovat nämä teidän ohjelmat. Ja tämä ainakin toimi oikein hyvin myös näin etänä.

Mickes matbingo var toppen! Jag såg hur vissa elever bara satt och njöt då de fick lyssna på svenskan! Lektionen var interaktiv och Micke anpassade både språket och innehållet så det lämpade sig för högstadiet. Jag hoppas feedbacken når honom, vi var alla jättenöjda med det virtuella besöket!

Det här är en jättefin verksamhet. Det är ju så sällan eleverna träffar en som har svenska som sitt modersmål. Det är också bra att man behandlar ett visst tema, man pratar alltså inte bara om hur viktigt det är att kunna svenska. Att prata om intressanta teman på svenska - det är bäst!

Kenneths virtuella arbetsintervjuer hade inte kunnat vara bättre. Kursen hade handlat om att söka jobb och att skriva arbetsansökan + cv och att sedan bli kallad till en virtuell arbetsintervju var pricken på iet. Intervjuerna var säkert höjdpunkten av hela kursen. Tyvärr var det några som ändå inte mötte upp.

Kaunis kiitos Henrikille ja koko Svenska Nu-porukalle! Teette arvokasta työtä näiden murrosikäisten innostamiseksi ja positiivisemmän asenteen luomiseksi ruotsin kieltä kohtaan tällä alueella missä ruotsin kieleen ja kulttuuriin törmätään ihan liian harvoin.

Helmi Nurkkala oli ihanan helposti lähestyttävä ja myös opiskelijoiden mielestä hyvä esiintyjä/vierailija. Esityksen aihe sopi täydellisesti B-ruotsin vitoskurssilaisille, kurssilla teemana juuri nyt yrittäjäys, työelämä jne. Helmi kertoi myös hyvin omasta kielitaustastaan, ja luulen, että hän on varsin kannustava esimerkki monelle lukioikäiselle, joilla on iso kynnys ruotsin puhumiseen, vaikka sitä vähän osaisivatkin.

Allt skötte väldigt fint. Inget kunde ha gjorts bättre. Värdesatt väldigt högt personalen då jag kontaktade att jag har en elev som har cancer och kan inte delta. Frågade dem ifall jag kunde få lov att striima det men de skötte det istället för mig och eleven kunde delta och se teatern som bandad version på egen soffa. Ett stort tack för att ni ordnar alla dessa program.

Tack för det värdefulla arbete ni gör för svenskundervisningen! ●

Tack!

Nätverket Svenska nu tackar sina finansiärer för år 2020: Svenska Institutet/ Svenska utrikesdepartementet, Utbildningsstyrelsen i Finland, Svenska Kulturfonden, Föreningen Konstsamfundet, Svenska folkskolans vänner, Svenska Kulturfonden i Björneborg, Stiftelsen Tre Smeder, Aktiastiftelsen i Esbo-Grankulla, Aktiastiftelsen i Vanda, Svenska litteratursällskapet i Finland samt nätverkets hemvist

Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland.

Vi vill också tacka alla våra artister, medverkande i våra fortbildningar och seminarier, svensklärare, elever och studerande samt samarbetspartners i hela Finland och Sverige som varit med oss under året och bidragit till ett lyckat verksamhetsår 2020! ●

HANAHOLMEN

svenska **nu**

www.svenskanu.fi | svenskanu@hanaholmen.fi
 Hanaholmen – kulturcentrum för Sverige och Finland
 Hanaholmsstranden 5, 02100 Esbo | +358 400 605 565 | www.hanaholmen.fi

